

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

(πρώην Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής – Μεσολόγγι)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ - Η
ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ»**

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΑΡΚΑΖΙΚΗ Α.Μ.: 16957

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΜΑΡΑΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2019

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Οι διαπιστώσεις, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και οι πιθανές προτάσεις της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας, εκτός των αναφορών που σημαίνονται ως λήμματα, αποτελούν προσωπικές θεωρητικές ή εμπειρικές διαπιστώσεις του φοιτητή/φοιτήτριας ή της ομάδας των φοιτητών που την επιμελήθηκαν και δεν απηχούν κατ' ανάγκη τη γνώμη του εισηγητή εκπαιδευτικού, ή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (του πρώην Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του Α.Τ.Ε.Ι. Δυτ. Ελλάδας) του Πανεπιστήμιου Πατρών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα της παρούσης πτυχιακής εργασίας είναι «Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας».

Στο 1^ο κεφάλαιο: «εισαγωγικές έννοιες για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης» καταγράφονται οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι βαθμοί και οι αρμοδιότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (τρέχουσα διοικητική διαίρεση, αρμοδιότητες Ο.Τ.Α.) και η ιστορική αναδρομή / εξέλιξη.

Στο 2^ο κεφάλαιο: «ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ» παρουσιάζονται γενικά στοιχεία, ο ρόλος του ελεγκτή, ο ορισμός εσωτερικού ελέγχου, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, η διαδικασία και σημασία εσωτερικού ελέγχου, οι τομείς εσωτερικού ελεγκτή και τα πρότυπα εσωτερικού ελέγχου.

Στο 3^ο κεφάλαιο: «ν. 4270/14 (φεκ-143 α/28-6-14) αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» επισημαίνονται οι ρυθμίσεις για το δημοσιονομικό συμβούλιο (άρθρο 1^ο «σκοπός»), οι γενικές διατάξεις του δημοσιονομικού πλαισίου, οι αρμοδιότητες, κανόνες, η μεσοπρόθεσμη στρατηγική: αρμοδιότητες οργάνων (άρθρο 27^ο «παρατηρητήριο οικονομικής αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.»), η μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική (άρθρο 45^ο κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ.), οι προϋπολογισμοί λοιπών φορέων της γενικής κυβέρνησης (άρθρο 63^ο «έγκριση του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της γενικής κυβέρνησης πλην Ο.Τ.Α.», άρθρο 64^ο «κατάρτιση και έγκριση των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α.», άρθρο 67^ο «πολυετείς υποχρεώσεις»), οι προπληρωμές τακτικού προϋπολογισμού και προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων (άρθρο 100^ο «έννοια, προϋποθέσεις και διαδικασία έκδοσης χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής»), οι πάγιες προκαταβολές - προκαταβολές (άρθρο 112^ο «πάγιες προκαταβολές υλικού ή αξιών – σύσταση»), οι ρυθμίσεις για τους λοιπούς φορείς της γενικής κυβέρνησης (άρθρο 146^ο «σύσταση υπηρεσιών δημοσιονομικού ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) σε Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις», άρθρο 147^ο «μνημόνια συνεργασίας, μηνιαίο πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμών στους λοιπούς φορείς της γενικής κυβέρνησης πλην Ο.Τ.Α.», άρθρο 149^ο «παρακολούθηση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α.»), η λογιστική - δημοσιονομικές αναφορές / γενικές ρυθμίσεις για όλους τους φορείς της γενικής κυβέρνησης (άρθρο 156^ο λογιστικό σχέδιο

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

γενικής κυβέρνησης), και οι κυρώσεις / γενικές ρυθμίσεις για όλους τους φορείς της γενικής κυβέρνησης (άρθρο 174 «κυρώσεις σε Ο.Τ.Α.).

Στο 4^ο κεφάλαιο: «η περίπτωση των ΟΤΑ του νομού Αιτωλοακαρνανίας» παρατίθενται η βιβλιογραφική επισκόπηση για τον εσωτερικό έλεγχο των ΟΤΑ, η διοικητική διαίρεση περιφέρειας δυτικής Ελλάδας, και οι Ο.Τ.Α. περιφερειακής ενότητας Αιτωλοακαρνανίας (δήμος Αγρινίου, δήμος Ακτίου – Βόνιτσας, δήμος Αμφιλοχίας, δήμος Θέρμου, δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, δήμος Ναυπακτίας, δήμος Ξηρομέρου).

Στο 5^ο κεφάλαιο: «ερευνά για εσωτερικό έλεγχο των Ο.Τ.Α. του νομού Αιτωλοακαρνανίας» προτάσσεται η μεθοδολογία έρευνας, το ερευνητικό εργαλείο: ερωτηματολόγιο, η αποστολή του ερωτηματολογίου και τέλος η ανάλυση δεδομένων της ερευνάς

Στο 6^ο και τελευταίο κεφάλαιο τα: «συμπεράσματα» προ εκβάλλονται σε γενικές γραμμές τα βασικά στοιχεία για τον εσωτερικό έλεγχο των ΟΤΑ και ειδικότερα η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας,

ABSTRACT

The topic of this thesis is «The Internal Audit of Local Authorities - The Case of Local Authorities of Etoloakarnania».

Chapter 1: «Introductory Concepts for Local Authorities» lists local authorities, degrees and responsibilities of local authorities (current administrative division, LA responsibilities) and historical overview / evolution.

Chapter 2: «The internal audit of Las» presents general elements, the role of the auditor, the definition of internal control, the internal control system, the process and importance of internal control, internal auditors and internal audits.

In Chapter 3: «l. 4270/14 (gns-143 a / 28-6-14) principles of financial management and supervision (transposition of Directive 2011/85 / EU) - financial management and supervision (Article 1 «purpose»), are marked the general provisions of the financial framework, the responsibilities, the rules, the medium-term strategy, the powers of the institutions (Article 27 «LA Financial Independence Observatory»), the medium-term budgetary strategy (Article 45 of the MTF), the budgets of other bodies of general government (Article 63 «Approval of the budgets of other bodies of the general government other than LAs», Article 64 «Preparation and approval of LA budgets», Article 67 «Multiannual liabilities»), regular budget and public investment budget prepayments (Article 100 «concept, conditions and procedure for issuing prepayment warrants»), fixed advances - advances (Article 112 «fixed or securities advances – recommendation»), arrangements for the rest general government bodies (Article 146 «Establishment of Financial Control Services (FCSs) in PE, LA, public organizations and enterprises», Article 147 «Memoranda of Understanding, monthly budget execution program to entities other than general government except LAs», Article 149 «Monitoring the implementation of LA budgets»), accounting - financial reporting / general arrangements for all general bodies (Article 156 «General Government Accounting Plan») and sanctions / general arrangements for Luce their general government entities (Article 174 «sanctions LA»).

Chapter 4: «The Case of the Local Authorities of Etoloakarnania» provides the bibliographic overview for the internal inspection of the Local Authorities, the administrative division of the region of western Greece, and the Local Authorities. regional unit of Etoloakarnania (municipality of Agrinio, municipality of Aktio - Vonitsa, municipality of

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Amfilochia, municipality of Thermos, municipality of the Holy City of Messolonghi, municipality of Nafpaktia, municipality of Xiromero).

In Chapter 5: «Investigates for Internal Audit of OTAs. of Etoloakarnania Prefecture» proposed methodology research, research tool: questionnaire, questionnaire dispatch and finally data analysis of the survey.

In the 6th and final chapters, the «Conclusions» extend in general the essentials for the internal audit of the Local Authorities, and in particular the case of the Local Authorities of Etoloakarnania,

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ABSTRACT	5
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	7
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	11
ΕΙΚΟΝΕΣ	11
ΣΧΗΜΑΤΑ	11
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ - ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ	12
1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»	13
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	13
1.2 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	13
1.3 ΒΑΘΜΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	14
1.3.1 Τρέχουσα διοικητική διαίρεση.....	14
1.3.2 Αρμοδιότητες Ο.Τ.Α.	15
1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ / ΕΞΕΛΙΞΗ	16
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ»	18
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	18
2.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ	18
2.3 ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	20
2.4 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	20
2.5 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	21
2.6 ΤΟΜΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ.....	23
2.7 ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	25

3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Ν. 4270/14 (ΦΕΚ-143 Α/28-6-14) ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ (ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/85/ΕΕ) - ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ».....	27
3.1	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	27
3.1.1	Άρθρο 1 ^ο «Σκοπός».....	27
3.2	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΚΑΝΟΝΕΣ, ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ: ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ	27
3.2.1	Άρθρο 27 ^ο «Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.»	27
3.3	ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ.....	28
3.3.1	Άρθρο 45 Κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ.....	28
3.4	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	29
3.4.1	Άρθρο 63 «Έγκριση του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης πλην Ο.Τ.Α.»	29
3.4.2	Άρθρο 64 «Κατάρτιση και έγκριση των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α.».....	30
3.4.3	Άρθρο 67 «Πολυετείς υποχρεώσεις»	30
3.5	ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	31
3.5.1	Άρθρο 100 «Έννοια, προϋποθέσεις και διαδικασία έκδοσης χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής».....	31
3.6	ΠΑΓΙΕΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ - ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ.....	32
3.6.1	Άρθρο 112 «Πάγιες Προκαταβολές υλικού ή αξιών – Σύσταση»	32
3.7	ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	32
3.7.1	Άρθρο 146 «Σύσταση Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) σε Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις».....	32
3.7.2	Άρθρο 147 «Μνημόνια συνεργασίας, μηνιαίο πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμών στους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης πλην Ο.Τ.Α.»	33
3.7.3	Άρθρο 149 «Παρακολούθηση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α.».....	34

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

3.8	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ - ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ / ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	35
3.8.1	Άρθρο 156 Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης.....	35
3.9	ΚΥΡΩΣΕΙΣ / ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ.....	36
3.9.1	Άρθρο 174 «Κυρώσεις σε Ο.Τ.Α.....	36
4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ».....	39
4.1	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΤΑ.....	39
4.2	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.....	41
4.3	Ο.Τ.Α. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ.....	41
4.3.1	Δήμος Αγρινίου	42
4.3.2	Δήμος Ακτίου – Βόνιτσας.....	42
4.3.3	Δήμος Αμφιλοχίας.....	43
4.3.4	Δήμος Θέρμου.....	44
4.3.5	Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου	44
4.3.6	Δήμος Ναυπακτίας	45
4.3.7	Δήμος Ξηρομέρου	47
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ»	47
5.1	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ.....	47
5.2	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.....	48
5.3	Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ.....	50
5.4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	50
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»	52
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	54
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	57

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	57
Πνευματικά δικαιώματα.....	62

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΕΙΚΟΝΕΣ

Εικόνα 4.1: Έμβλημα Δήμου Αγρινίου.....	42
Εικόνα 4.2: Έμβλημα Δήμου Θέρμου.....	44
Εικόνα 4.3: Έμβλημα Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου.....	45
Εικόνα 4.4: Έμβλημα Δήμου Ναυπακτίας.....	46

ΣΧΗΜΑΤΑ

Σχήμα 2.1: Η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου.....	19
Σχήμα 2.2: Ικανότητες εσωτερικός ελεγκτής.....	21
Σχήμα 2.3: Μεθοδολογία Εσωτερικού ελεγκτή μέσα στον ΟΤΑ.....	25

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ - ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ

ΓΛΚ: Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γ.Δ.Ο.Υ.: Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

Δ.Ο.Υ.: Διεύθυνση Οικονομικής υπηρεσίας

ΚΕΠ: Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Μ.Π.Δ.Σ.: Μεσοπρόθεσμη Δημοσιονομική Στρατηγική

Ν.Π.Δ.Δ.: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Ο.Π.Δ.: Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης

Ο.Τ.Α.: Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης

Π.Ε.: περιφερειακή ενότητα

ΠΔΕ: Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Σ.Ε.Ε.: Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου

ΤΑ: Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Υ.Δ.Ε.: Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου

Χ.Ε.Π.: Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής

Added value: προστιθέμενη αξία

Internal audit: εσωτερικός έλεγχος

IPPF: Πλαίσιο Διεθνών Επαγγελματικών Προτύπων (International Professional Practices Framework)

ISO: International Organization for Standardization (Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης)

Risk management: διαχείρισης κινδύνων

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τοπική αυτοδιοίκηση καλείται η αυτοδιοίκηση των διοικητικών μονάδων σε δημοτικό επίπεδο, όπως είναι οι πόλεις, η κοινότητα, η μητρική τοπική αυτοδιοίκηση.

Εντός της Ευρώπης, στον Ευρωπαϊκό Χάρτη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το 1985 τα κράτη δεσμεύτηκαν την εγγύηση της κοινοτικής κυριαρχίας.

Οι τοπικοί φόροι είναι δημόσια τέλη τα οποία μια τοπική αρχή μπορεί να ζητήσει από φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες που εδρεύουν στο διοικητικό της έδαφος και που τους ανήκουν (δικαιοδοσία και κυριαρχία εσόδων). Οι τοπικοί φόροι είναι ένας γενικός όρος για τους δημοτικούς φόρους, τα τέλη και τις εισφορές, γενικά (Πρεβεδούρου, 2018).

1.2 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Οι Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) είναι τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου¹ το καθένα από τα οποία έχει συσταθεί σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια. Ο σκοπός είναι η διοίκηση των τοπικών ζητημάτων με τα όργανα του να εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία από τους δημότες της περιφέρειας.

¹Σύμφωνα με το άρθρο 101 του Συντάγματος της Ελλάδος «η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται κατά το αποκεντρωτικό σύστημα» κι επομένως η οργάνωση του Κράτους περιλαμβάνει τόσο κεντρικά όσο και αποκεντρωτικά όργανα. Ως κεντρικά όργανα μπορούμε να αναφέρουμε την Κυβέρνηση, τον Πρωθυπουργό ως μονομελές όργανο του Κράτους, τα Υπουργεία με τους υπουργούς τους και τέλος τα μεγάλα σώματα της Διοίκησης όπως το Συμβούλιο της Επικρατείας, οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές και το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Αντίστοιχα ως αποκεντρωτικά όργανα σήμερα μπορούμε να θεωρήσουμε τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, τις αιρετές Περιφέρειες και τους Δήμους, αναγνωρίζονται δε με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Με την ευρεία έννοια οι οργανισμοί που έχουν εκλεγμένες διοικήσεις από τον λαό μπορούν να θεωρηθούν ΝΠΔΔ, καθώς αν κι αυτές είναι κατοχυρωμένες από το Σύνταγμα, δεν προβλέπεται η αυτονομία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δηλαδή η νομοθετική εξουσία των οργάνων τους. Με την σειρά τους οι νέοι ΟΤΑ, σύμφωνα και με τις προβλέψεις την πρόσφατης διοικητικής μεταρρύθμισης του προγράμματος «Καλλικράτης», διατηρούν το δικαίωμα να έχουν δικά τους ΝΠΔΔ και Επιχειρήσεις (Πρεβεδούρου, 2018).

Στον συγκεκριμένο όρο εμπεριέχεται και γεωγραφική και δημογραφική σημασία, δηλαδή κάθε Ο.Τ.Α. έχει καθορισμένη έκταση, έδρα και συγκεκριμένο πληθυσμό (Πρεβεδούρου, 2018).

1.3 ΒΑΘΜΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Με την υπάρχουσα διοικητική διαίρεση, οποιοδήποτε σημείο της ελληνικής επικράτειας (εκτός από το Άγιο Όρος) υπάγεται ταυτόχρονα στη δικαιοδοσία δύο Ο.Τ.Α. Στον πρωτοβάθμιο, που ονομάζεται δήμος και στον δευτεροβάθμιο, που ονομάζεται περιφέρεια (Μπέσιλα-Βήκα, 2011), (Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2013).

1.3.1 Τρέχουσα διοικητική διαίρεση

Από την 1^η Ιανουαρίου 2011 ισχύει η τρέχουσα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας η οποία διαμορφώθηκε από το Πρόγραμμα Καλλικράτης². Η χώρα, σύμφωνα με αυτή τη διαίρεση, χωρίζεται σε επτά αποκεντρωμένες διοικήσεις, δεκατρείς περιφέρειες και 325 δήμους. Οι περιφέρειες και οι δήμοι είναι αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα, δηλαδή οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία από τους εγγεγραμμένους δημότες (Μπέσιλα-Βήκα, 2011), (Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2013).

Αναλυτικότερα:

- 1ο. Ο πρωτοβάθμιος οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) είναι ο «δήμος». Διοικείται από τον δήμαρχο και το δημοτικό συμβούλιο οι οποίοι εκλέγονται κάθε 5 έτη με καθολική ψηφοφορία. Κάθε δήμος διαιρείται σε διαμερίσματα με την ονομασία «δημοτικές ενότητες», ενώ αυτές διαιρούνται σε «κοινότητες». Οι κοινότητες αν και διαθέτουν δικά τους συμβούλια, ο ρόλος τους είναι μόνο συμβουλευτικός και δεν μπορούν να λάβουν αποφάσεις.
- 2ο. Ο δευτεροβάθμιος Ο.Τ.Α. είναι η «περιφέρεια», η οποία αντιστοιχεί σε μία ευρεία γεωγραφική περιοχή της χώρας. Διοικείται από τον περιφερειάρχη και το περιφερειακό

²«Καλλικράτης» ονομάζεται ο ελληνικός νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας το 2011 και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων (ΟΤΑ), ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Ενίοτε απαντάται και ως Σχέδιο Καλλικράτης, από την ονομασία που είχε πριν εισαχθεί προς συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων.

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

συμβούλιο οι οποίοι εκλέγονται κάθε 5 έτη με καθολική ψηφοφορία ανάμεσα στους εγγεγραμμένους δημότες των δήμων της κάθε περιφέρειας. Κάθε περιφέρεια διαιρείται σε «περιφερειακές ενότητες», οι οποίες συνήθως συμπίπτουν με τους νομούς. Επιπλέον κάθε περιφερειακή ενότητα διαθέτει δικό της αντιπεριφερειάρχη που προέρχεται από τον εκλογικό συνδυασμό του περιφερειάρχη.

3ο. Η «αποκεντρωμένη διοίκηση» δεν είναι θεσμός αυτοδιοίκησης αλλά διοικητικής αποκέντρωσης του κράτους. Περιλαμβάνει από 1 έως 12 νομούς με τον επικεφαλής της (με τον τίτλο «γενικός γραμματέας») να διορίζεται από την Κυβέρνηση και να συγκεντρώνει όλες τις αποφασιστικές αρμοδιότητες. Το συμβούλιό της, στο οποίο συμμετέχουν οι οικείοι αιρετοί περιφερειάρχες και εκπρόσωποι των περιφερειακών ενώσεων δήμων, έχει κυρίως συμβουλευτικό χαρακτήρα.

Το Άγιο Όρος αποτελεί εξαίρεση σε όλα τα παραπάνω, καθώς αποτελεί μεν ελληνικό έδαφος, αλλά αυτοδιοικείται με τους δικούς του θεσμούς βάσει του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους του 1924.

1.3.2 Αρμοδιότητες Ο.Τ.Α.

Το Σύνταγμα θέτει τις βασικές αρχές συγκρότησης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α. Σύμφωνα με αυτό (Μπέσιλα-Βήκα, 2011), (Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, 2013):

- Οι Ο.Τ.Α. ευθύνονται για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση σύγκρουσης αρμοδιοτήτων μεταξύ Ο.Τ.Α. και κεντρικής διοίκησης, συντρέχει υπέρ των πρώτων τεκμήριο αρμοδιότητας. Ακόμα, η κεντρική διοίκηση μπορεί να αναθέσει στους Ο.Τ.Α. και δικές της αρμοδιότητες (102§1).
- Οι Ο.Τ.Α. είναι διοικητικά και οικονομικά αυτοτελείς και οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική μυστική ψηφοφορία (102§2).
- Το κράτος εποπτεύει τους Ο.Τ.Α μόνο όσον αφορά στον έλεγχο νομιμότητας των αποφάσεων και πράξεών τους (102§4). Επίσης, το κράτος υποχρεούται να εξασφαλίζει την οικονομική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α., καθώς και να τους ενισχύει οικονομικά όταν τους μεταβιβάζει δικές του αρμοδιότητες (102§5).

Επίσης, με νόμο ορίζεται το τι αποτελεί «τοπική υπόθεση», καθώς και το πώς οι σχετικές αρμοδιότητες κατανέμονται ανάμεσα σε πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α. Συνήθως, ο δήμος έχει αρμοδιότητα τα στενά τοπικά ζητήματα και η περιφέρεια τα ευρύτερα. Για παράδειγμα, η συντήρηση των τοπικών δρόμων ή η έκδοση άδειας λειτουργίας

των συνεργειών αυτοκινήτων είναι αρμοδιότητες του δήμου, σε αντίθεση με τη συντήρηση του οδικού δικτύου που συνδέει τους δήμους ή την έκδοση πιστοποιητικών καταλληλότητας για βιομηχανίες που ανήκουν στην αρμοδιότητα της περιφέρειας. Ως εκ τούτου, ο διαχωρισμός είναι δύσκολος, λόγω της πολυνομίας που συχνά οδηγεί σε αντικρουόμενες διατάξεις.

1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ / ΕΞΕΛΙΞΗ

Η διακηρυκτική αρχή της Επανάστασης του 1821 ήταν η συγκρότηση ενός κράτους βασισμένου στις αρχές της λαϊκής συμμετοχής και της αποκέντρωσης. Από την περίοδο της Τουρκοκρατίας ο ελληνισμός είχε μακρά αυτοδιοικητική παράδοση, καθώς τα τοπικά συμβούλια κι οι δημογέροντες διαχειρίζονταν το μεγαλύτερο μέρος των ζητημάτων της καθημερινής ζωής. Μετά την απελευθέρωση, όμως, τα πράγματα εξελίχθηκαν διαφορετικά. Το Ι΄ Ψήφισμα του Καποδίστρια (1828)³, το οποίο αποτέλεσε την πρώτη διοικητική διαίρεση της ελεύθερης Ελλάδας, δεν προέβλεπε αυτοδιοικητικούς θεσμούς. Με αυτόν τον συγκεντρωτισμό ο Κυβερνήτης ήθελε να ισχυροποιήσει την κεντρική εξουσία, διότι η χώρα βρισκόταν ακόμη σε εμπόλεμη κατάσταση, ενώ μεγάλο μέρος της παλαιάς αυτοδιοικητικής αριστοκρατίας εμφάνιζε φυγόκεντρες τάσεις.

Μετά την εγκαθίδρυση της μοναρχίας συστάθηκαν οι πρώτοι Ο.Τ.Α., αν και όχι με τον σύγχρονο χαρακτήρα τους. Στα πρώτα δεκατρία χρόνια της βασιλείας του Όθωνα, το Βασίλειο της Ελλάδας γνώρισε τρεις βασικές νομοθεσίες (Λαδιάς, 2014), (Κυριζίδης, 2019):

- a) Αντιβασιλείας (1833),
- b) Άρμανσπεργκ (1836),
- c) Κωλέττη (1845)

Το κοινό σημείο τους ήταν η υιοθέτηση μιας σχετικής αυτοδιοικητικής προσέγγισης, αν και στην πράξη κρατούσαν τα τοπικά δημόσια νομικά πρόσωπα (δήμους, επαρχίες και νομαρχίες) υπό τον ασφυκτικό έλεγχο της κυβέρνησης, από τη οποία άμεσα ή έμμεσα διορίζονταν οι επικεφαλής τους. Ο λαός συμμετείχε στα δημοτικά (κι αραιότερα στα νομαρχιακά) συμβούλια τα οποία κατά βάση ήταν εισηγητικά, καθώς τα διορισμένα μονοπρόσωπα όργανα συγκέντρωναν τις εκτελεστικές αρμοδιότητες. Επομένως δεν

³ Η διοικητική αυτή διαίρεση διατηρήθηκε μέχρι το 1833, όταν η Αντιβασιλεία άλλαξε τη διοικητική διαίρεση και εφάρμοσε την Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του 1833 με τη δημιουργία δέκα νομαρχιών και 42 επαρχιών και επιμέρους δήμων.

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

επρόκειτο ακριβώς για αιρετούς Ο.Τ.Α., αλλά για βαθμίδες της κεντρικής διοίκησης με μερική λαϊκή συμμετοχή. Στο ίδιο πνεύμα κινήθηκαν αργότερα και οι μεταρρυθμίσεις της κυβέρνησης Θεοτόκη (1899) και Μαυρομιχάλη (1909).

Ο νόμος ΔΝΖ΄ / 1912 του Ελευθερίου Βενιζέλου υπήρξε το σημείο-τομή στα αυτοδιοικητικά πράγματα, ο οποίος παραχωρούσε πλήρη αυτοδιοίκηση στους δήμους (αστικές περιοχές ή πρωτεύουσες νομών) και τις κοινότητες (αγροτικές περιοχές). Μολονότι δεν έκανε κάτι παρόμοιο για τις νομαρχίες, τις οποίες διατήρησε υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, ο συγκεκριμένος νόμος, ίσως, αποτέλεσε τη «ληξιαρχική πράξη γέννησης» των σύγχρονων πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α..

Αν και το σχήμα του Βενιζέλου πέρασε από πολλές περιπέτειες λόγω της ταραχώδους πολιτικής ιστορίας της χώρας, ωστόσο η βασική λογική του παρέμεινε αναλλοίωτη έως τη δεκαετία του '90. Με τον νόμο 2218/1994 της κυβέρνησης Ανδρέα Παπανδρέου ήρθε η επόμενη μεγάλη αλλαγή, καθώς καθιέρωνε την αιρετή νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Η αρχή έγινε με τις τοπικές εκλογές εκείνου του έτους, καθώς τα όργανα διοίκησης των νομαρχιών εκλέγονταν με άμεση ψηφοφορία, τα δε νομικά τους πρόσωπα μετατρέπονταν σε δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α.. Λίγα χρόνια αργότερα ακολούθησε ο «Καποδίστριας» της κυβέρνησης Σημίτη (Ν. 2539/1997), ο οποίος μετέβαλε τα διοικητικά όρια των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. μέσω συνενώσεων, αφήνοντας όμως ανέπαφο τον θεσμικό χαρακτήρα τους.

Τέλος, αποτέλεσμα του «Καλλικράτη» (κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου, Ν. 3852/2010) είναι η σημερινή μορφή των Ο.Τ.Α., με τον οποίο συνενώθηκαν περαιτέρω οι πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. και καταργήθηκαν οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, αντικαθιστώντας τις ως δευτεροβάθμιους Ο.Τ.Α. από τις περιφέρειες. Οι τελευταίες υπήρχαν και προ Καλλικράτη, δεν αποτελούσαν όμως Ο.Τ.Α., αλλά μέρος της περιφερειακής διοίκησης του κράτους στο πλαίσιο της αποκέντρωσης (Λαδιάς, 2014), (Κυριζίδης, 2019).

2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ»

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Με τον επιχειρησιακό χαρακτήρα του εσωτερικού ελέγχου επιλύονται τα προβλήματα και βελτιώνεται η απόδοση ενός οργανισμού. Πρόκειται για μια ανεξάρτητη δραστηριότητα που δρα συμβουλευτικά συμβάλλοντας στη δημιουργία added value⁴ στον οργανισμό αξιολογώντας μέσω παραδεδεγμένης μεθοδολογίας τα προβλήματα διαχείρισης κινδύνων (risk management)⁵, ελέγχου του οργανισμού και παράλληλα προτείνοντας μεθόδους για την βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας του οργανισμού (Ζυγούλης, 2018).

Τα επαγγελματικά πρότυπα των ελεγκτικών σωμάτων είναι η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα του εσωτερικού ελεγκτή, ο προγραμματισμός των ελέγχων και η αξιολόγηση της ελεγκτικής δραστηριότητας.

Ο εσωτερικός έλεγχος βασίζεται στην μετατροπή οποιασδήποτε σύστασης του ελεγκτή σε πραγματικό σχέδιο δράσης μέσα στον οργανισμό. Όλες οι εκθέσεις των ελεγκτών αποτελούν ένα μέσο πίεσης για την ανάληψη δράσης.

2.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Ο ελεγκτής είναι ανεξάρτητος και ενημερώνει την πολιτική διοίκηση και τους υπηρεσιακούς παράγοντες για τις αναφορές του, διασφαλίζοντας την αντικειμενικότητα των κρίσεων του. Δηλαδή πρέπει να τηρεί την εμπιστευτικότητα των αναφορών του.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται μια προσπάθεια να δημιουργηθούν μονάδες αυτοτελείς μέσα στους ΟΤΑ οι οποίες θα διενεργούν εσωτερικό έλεγχο. Οι ΟΤΑ στην αρχή αυτής της προσπάθειας καταφεύγουν αναγκαστικά σε εξωτερικούς πιστοποιημένους ελεγκτές. Αυτοί οι

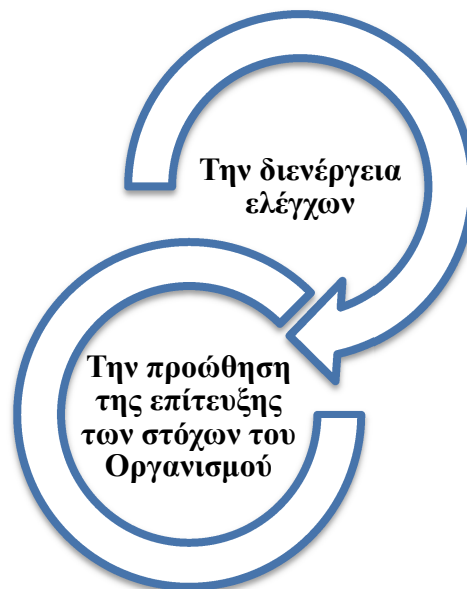
⁴Η προστιθέμενη αξία μπορεί να οριστεί ως η διαφορά μεταξύ της τελικής τιμής πώλησης ενός συγκεκριμένου προϊόντος/υπηρεσίας και της άμεσης και έμμεσης εισροής που χρησιμοποιείται για την παραγωγή του συγκεκριμένου προϊόντος/υπηρεσίας. Επίσης, μπορεί να λεχθεί ότι είναι η διαδικασία αύξησης της αντιληπτικής αξίας του προϊόντος/υπηρεσίας στα μάτια των καταναλωτών (τυπικά γνωστή ως πρόταση αξίας).

⁵Η διαχείριση των κινδύνων είναι ο προσδιορισμός, η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των κινδύνων (που ορίζονται στο ISO 31000 ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας στους στόχους) που ακολουθείται από συντονισμένη και οικονομική εφαρμογή των πόρων για την ελαχιστοποίηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της πιθανότητας ή της επίπτωσης των ατυχημάτων ή να μεγιστοποιήσει την υλοποίηση των ευκαιριών.

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

ελεγκτές αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση και τις ανάγκες των οργανισμών και παραδίδουν το έργο τους και την κουλτούρα τους σε υπηρεσιακούς παράγοντες οι οποίοι θα συμπτύξουν τις Αυτοτελείς Υπηρεσίες των ΟΤΑ, οι οποίες θα συνεργάζονται με τον Επόπτη ΟΤΑ (Ζυγούλης, 2018).

Με τη διαδικασία αυτή η κουλτούρα εσωτερικού ελέγχου θα αποτυπωθεί σε κάθε ΟΤΑ από τον ιδιώτη εσωτερικό ελεγκτή και στη συνέχεια θα αναλάβει κάποιος υπηρεσιακός παράγοντας προκειμένου να διασφαλίσει την αντικειμενικότητα των κρίσεων του αλλά και την εμπιστευτικότητα και την υποστήριξη της αναβάθμισης του Οργανισμού ως προς την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητά του. Αυτό σημαίνει / αποτυπώνεται στο Σχήμα 2.1 (Κυριζίδης, 2019):

Σχήμα 2.1: Η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου.

Πηγή: (Κυριζίδης, 2019).

Για να είναι ο Αυτοτελής Ελεγκτής στον ΟΤΑ, αν και υπηρεσιακός, αντικειμενικός θα πρέπει να υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες ως προς την σχέση του με τη διοίκηση του εκάστοτε ΟΤΑ. Για παράδειγμα, όταν θα προτείνει στοχοθεσία για κάθε οργανική μονάδα θα πρέπει να εξετάζει (Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας ΟΤΑ/Υπουργείο Εσωτερικών, 2019):

1. Τη μεθοδολογία αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης η οποία είναι πολύπλοκη
2. Τη συνεργασία με τους Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων
3. Τη διενέργεια εξονυχιστικών ελέγχων σε όλα τα τμήματα και τις διευθύνσεις
4. Τις προτάσεις βελτίωσης προς την πολιτική και υπηρεσιακή διοίκηση του ΟΤΑ

2.3 ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Όπως ορίζεται ο εσωτερικός έλεγχος (internal audit) στην παρ. 2 του άρθρου 4 το ν. 3496/2006, αποτελεί μια ανεξάρτητη ελεγκτική - συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα. Στόχος είναι η βελτίωση των λειτουργιών του και η επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες. Αυτές οι μεθοδολογίες στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου (Εσωτερικός Έλεγχος / ν. 3496/2006, 2006).

2.4 ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

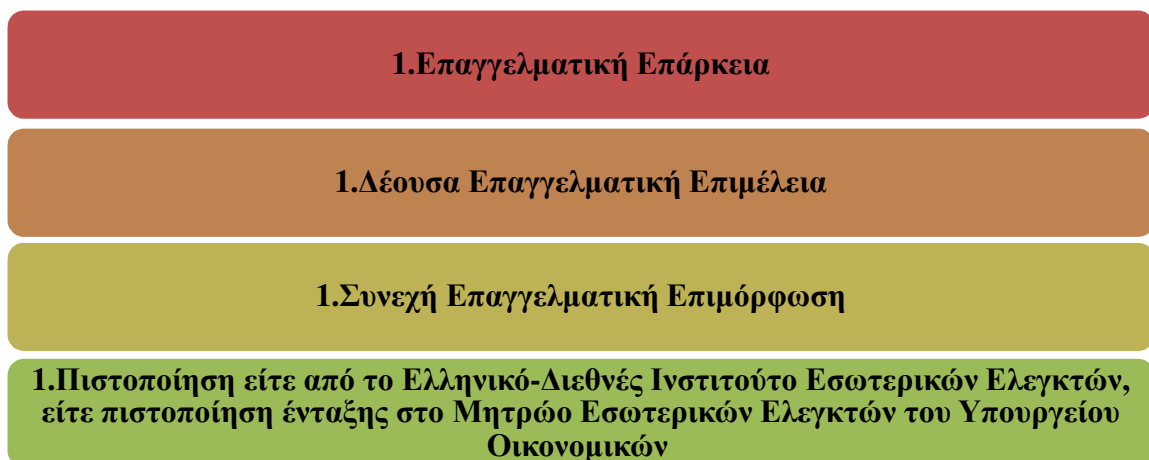
Σύμφωνα με τον ορισμό του Συστήματος εσωτερικού ελέγχου (internal control) στην παρ. 4 του άρθρου 4 το ν. 3496/2006, πρόκειται για το συνολικό σύστημα διαχειριστικών και άλλων ελέγχων, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων της οργανωτικής δομής, των μεθοδολογιών, των διαδικασιών και του εσωτερικού ελέγχου, τον οποίο εφαρμόζει η Διοίκηση στις λειτουργίες του φορέα, για την υποστήριξη της επίτευξης των στόχων του με αποδοτικό, αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο. Με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου εξασφαλίζεται η συμμόρφωση στις πολιτικές της Διοίκησης, διασφαλίζονται τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι του φορέα, μέσω πιστοποίησης της πληρότητας και ακρίβειας των λογιστικών εγγραφών και καταστάσεων και παρέχονται επίκαιρες και αξιόπιστες δημοσιονομικές και διαχειριστικές πληροφορίες (Ζυγούλης, 2018).

Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση η λειτουργία Συστημάτων και Δραστηριοτήτων Εσωτερικού Ελέγχου κρίνεται απαραίτητη βάσει της κείμενης νομοθεσίας, δηλαδή τον Ν. 4270/14 (ΦΕΚ-143 Α/28-6-14): Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας, καθώς με αυτό τον τρόπο προστατεύονται τα συμφέροντα του κράτους, των ΟΤΑ, αλλά και των υπόλοιπων άμεσα ενδιαφερόμενων (για παράδειγμα δημότες, προμηθευτές, περιβάλλον, κ.λπ.). Ταυτόχρονα, διασφαλίζεται η απρόσκοπτη οικονομική, αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία των ΟΤΑ. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 168 του ν. 4270/2014 Εσωτερικός έλεγχος πραγματοποιείται σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3492/2006 (Εσωτερικός Έλεγχος / ν. 3496/2006, 2006).

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Επίσης, είναι αξιοσημείωτο ότι στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου δεν έχει προβλεφθεί και δε λειτουργεί Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου ούτε διεύθυνση ή τμήμα ή γραφείο με σχετικό αντικείμενο ώστε να είναι σε θέση να διεκπεραιώσει την ως άνω υπηρεσία όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία (Άρθρο 168 του Ν. 4270/2014, ΦΕΚ 143/28.06.2014, τεύχος Α' & Ν.3492/2006 εφαρμογή συστήματος και διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου). Δηλαδή, μέσω του άρθρου 168 του Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ 143/28.06.2014 τεύχος Α') «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» ορίζεται η αναγκαιότητα και η υποχρέωση όλων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατάρτισης Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Συγκεκριμένα «...ο Εσωτερικός έλεγχος πραγματοποιείται σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3492/2006...» (Εσωτερικός Έλεγχος / ν. 3496/2006, 2006).

Εξάλλου, ένα πολύ σημαντικό στοιχείο, το οποίο θεωρείται απαραίτητο για την ορθολογική οργάνωση και λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου, είναι η καταλληλότητα του εσωτερικού ελεγκτή, δηλαδή ο εσωτερικός ελεγκτής θα πρέπει να έχει ικανότητες σύμφωνα με το Σχήμα 2.2 (Ζυγούλης, 2018):

Σχήμα 2.2: Ικανότητες εσωτερικός ελεγκτής.

Πηγή: (Ζυγούλης, 2018).

2.5 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Οι Δήμοι δε διαθέτουν προσωπικό με εξειδίκευση και εμπειρία (καθώς δεν έχουν πραγματοποιηθεί ξανά ανάλογες υπηρεσίες), προκειμένου να αξιολογήσουν και να ενισχύσουν το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (Σ.Ε.Ε.), ώστε η Διοίκηση να διαχειριστεί τους

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

επιχειρηματικούς-λειτουργικούς κινδύνους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, που είναι και το κύριο μέλημά της (Ζυγούλης, 2018).

Το γεγονός αυτό εγείρει ορισμένα ερωτήματα ως προς την αντικειμενικότητα του ελέγχου. Δηλαδή, μπορούν οι ΟΤΑ να προσλάβουν εξωτερικούς συνεργάτες ως ελεγκτές οι οποίοι όμως θα πρέπει να συνεργασθούν με τον Επόπτη ΟΤΑ; Ταυτόχρονα πώς θα διασφαλισθεί η αντικειμενικότητα και η αποτελεσματικότητα των ελέγχων και πώς θα εξυπηρετηθεί η ποιότητα της συνεργασίας, καθώς κανένας εξωτερικός συνεργάτης – ιδιώτης δεν θα μπορεί να διατηρεί σχέσεις υπηρεσιακές και τυπικές τόσο με υπηρεσιακούς παράγοντες των ΟΤΑ όσο και με την εκάστοτε πολιτική ηγεσία;

Ο Εσωτερικός έλεγχος συμβάλλει στην διαφάνεια και την αντικειμενικότητα χωρίς την παρουσία εξωτερικού ελεγκτή για τη διασφάλιση της νομιμότητας.

Επίσης, είναι ταυτόσημα τα κριτήρια της λειτουργίας των Εποπτών των ΟΤΑ, οι οποίοι θα συνεργάζονται με τις Αυτοτελείς Υπηρεσίες Ελέγχου των ΟΤΑ. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να υπάρξει αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων στο όνομα της συνεργασίας μεταξύ των ΟΤΑ και του Επόπτη ΟΤΑ. Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές για την αποτελεσματική διενέργεια των ελέγχων θα πρέπει να μην εξαρτώνται από επιρροές των ελεγχόμενων. Γι' αυτό το λόγο, λοιπόν, οργανωτικά θα πρέπει να υπάγονται, απευθείας στη Διοίκηση του Δήμου ή σε καθορισμένη από αυτή Επιτροπή Ελέγχου.

Για την τοπική αυτοδιοίκηση ο εσωτερικός έλεγχος πρόκειται για μία πρόσφατη διαδικασία που συνίσταται σε επισκόπηση της διαχείρισης, όχι απευθείας των αποτελεσμάτων, αλλά των διαδικασιών και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται, ώστε να εντοπιστούν λάθη και παραλείψεις που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά τα οικονομικά δεδομένα και την κοινωνική παροχή του Δήμου.

Συνεπώς, πρέπει να εφαρμόζονται οι διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου. Για να συμβεί αυτό θα πρέπει ένας εσωτερικός ελεγκτής (Ζυγούλης, 2018):

1. Να εξασφαλίσει την ακρίβεια και αξιοπιστία των πληροφοριών και δεδομένων που απεικονίζονται στους λογαριασμούς, τα βιβλία, τα έντυπα και τις καταστάσεις των υπηρεσιών του Δήμου.
2. Να επιδιώξει μείωση του κινδύνου της διαφθοράς εισηγούμενος:
 - ελέγχους για τις υπάρχουσες ή τις προτεινόμενες διαδικασίες
 - καθορισμό οργανωτικών ή ελεγκτικών κινδύνων

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

- αναθεώρηση των εφαρμοσμένων διαδικασιών για συμμόρφωση στους ισχύοντες νόμους.
 - αναθεώρηση συμβάσεων, συμβολαίων κλπ. για αποφυγή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων.
3. Να ερευνήσει αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας, ώστε να προσδιοριστούν ανάρμοστες, παράνομες, ψευδείς ή καταχρηστικές πράξεις που έχουν ήδη γίνει και να συγκεντρώσει τα στοιχεία που θα οδηγήσουν σε αποφάσεις σχετικές με πειθαρχικές ενέργειες ή άλλες διαρθρωτικές κινήσεις.
 4. Να υποβοηθήσει τις υπηρεσιών του Δήμου στην αντιμετώπιση πιθανών προκλήσεων προτού αυτές εξελιχθούν σε κρίσεις. Επιπροσθέτως, μέσω του ελέγχου βασισμένου στην ανάλυση κινδύνου, η ελεγκτική διαδικασία θα παρέχει χρήσιμες πληροφορίες στον οργανισμό για την αξιολόγηση και τη διαχείριση των κινδύνων.

2.6 ΤΟΜΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ

Ο εσωτερικός ελεγκτής μέσα στον ΟΤΑ δραστηριοποιείται στους εξής τομείς (Ζυγούλης, 2018):

- Θέματα εξυπηρέτησης δημοτών
- Παρακολούθηση της εφαρμογής των μεταβολών της οργανωτικής δομής & στελέχωσης των υπηρεσιών του Δήμου σε σχέση με τον Οργανισμό του Δήμου
- Επιχειρησιακό Σχέδιο
- Προϋπολογισμός (κατάρτιση, έγκριση, εκτέλεση, παρακολούθηση αποκλίσεων μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών μεγεθών, αναθεώρηση)
- Εταιρική Διακυβέρνηση (αποφάσεις ΔΣ, Επιτροπές, Κανονισμός Λειτουργίας κλπ.)
- Λογιστική απεικόνιση (Γενική και Αναλυτική λογιστική, συμφωνίες λογαριασμών)
- Επιχειρησιακά προγράμματα - Ετήσια Προγράμματα Δράσης – επιχορηγούμενα / συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα- ευρωπαϊκά προγράμματα
- Βεβαίωση εσόδων και εισπράξεις
- Ληξιπρόθεσμες οφειλές
- Παρακολούθηση εγκεκριμένων επιχορηγήσεων
- Απογραφές και έλεγχος αποθεμάτων
- Παρακολούθηση έργων
- Υποχρεώσεις από συμβάσεις και συμβόλαια

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

- Δικαστικές υποθέσεις – Νομική υπηρεσία
- Έλεγχος και συμφωνία διαθεσίμων
- Πάγια περιουσιακά στοιχεία
- Θέματα μισθοδοσίας και προσωπικού (αξιολόγηση, εκπαίδευση, μετακινήσεις, ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού κλπ.)
- Επιμέρους διαδικασίες π.χ. τήρηση δημοτικής κατάστασης & ληξιαρχείου - δημοτολόγιο
- Βεβαιωτικοί κατάλογοι
- Δωρεές και κληροδοτήματα
- Αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτηματολόγιο)
- Διαδικασία πληρωμών (τακτοποίηση υποχρεώσεων, καταμέτρηση ταμείου, ταμειακές εγγραφές κλπ.)
- Προμήθειες (προγράμματα προμηθειών υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών, έρευνα αγοράς, ανάθεση προμηθειών, Διαγωνισμοί)
- Λειτουργία πληροφοριακών συστημάτων
- Τεχνικά θέματα (σύνταξη μελετών, επίβλεψη, προγραμματισμός εργασιών, χρηματοδοτήσεις έργων κλπ.)
- Περιβάλλον – Πολεοδομία (έκδοση και έλεγχος αδειών, έκδοση βεβαιώσεων οικοδομησιμότητας, διαδικασία επικίνδυνων κατασκευών, Μελέτες, Πράξεις κλπ.)
- Χορήγηση αδειών (ίδρυσης & λειτουργίας καταστημάτων, εγκατάστασης & λειτουργίας, μουσικής κλπ.)
- ΚΕΠ - Διοικητική Μέριμνα - Εξυπηρέτηση του Πολίτη
- Ανασκόπηση της ορθής λειτουργίας του Συστήματος Ποιότητας
- Τομέας Καθαριότητας - Ανακύκλωση
- Ύδρευση – ηλεκτροφωτισμός – κοιμητήρια
- Αποκεντρωμένες υπηρεσίες
- Επισκόπηση των Δημοτικών Επιχειρήσεων

Μέσα στον ΟΤΑ ο εσωτερικός ελεγκτής ακολουθεί την εξής μεθοδολογία, σύμφωνα με το Σχήμα 2.3 (Ζυγούλης, 2018):

Σχήμα 2.3: Μεθοδολογία Εσωτερικού ελεγκτή μέσα στον ΟΤΑ.

Πηγή: (Ζυγούλης, 2018).

Οι διαδικασίες αυτές στοχεύουν στην εξάλειψη της διαφθοράς, την διασφάλιση της αντικειμενικότητας, την προώθηση της διαφάνειας και της νομιμότητας στον Οργανισμό.

Στοίχημα για τους υπαλλήλους και την πολιτική ηγεσία αποτελεί η πρόληψη της διαφθοράς στον Οργανισμό, η οποία συντελεί στην προστιθέμενη αξία του Οργανισμού ως προς την ποιότητα των υπηρεσιών του.

Η ποιότητα της δημόσιας διοίκησης σχετίζεται και με την παραγωγικότητα στην οικονομία, αλλά και με την κοινωνική ευημερία. Στο πλαίσιο ενός κράτους δικαίου η διαφανής διακυβέρνηση αποτελεί όρο ανάπτυξης που βασίζεται στην εμπιστοσύνη. Λόγω της εγγύτητας προς τον πολίτη η εμπιστοσύνη αυτή αποδίδεται περισσότερο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (Ζυγούλης, 2018).

2.7 ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο Εσωτερικός έλεγχος έχει ως στόχο (Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου/ΠΑ Greece, 2019): «Να ενισχύει και να προστατεύει την αξία του οργανισμού, παρέχοντας αντικειμενική και βάσει κινδύνων διαβεβαίωση, συμβουλές και πληροφόρηση».

Το Διεθνές Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών είναι ένας ρυθμιστικός φορέας ο οποίος παρέχει στους επαγγελματίες του εσωτερικού ελέγχου σε όλο τον κόσμο μια αξιόπιστη καθοδήγηση μέσα από το Πλαίσιο Διεθνών Επαγγελματικών Προτύπων (IPPF) το οποίο αποτελείται από υποχρεωτικές και προτεινόμενες οδηγίες.

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Στη συνέχεια ακολουθούν οι Υποχρεωτικές Οδηγίες (Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου/ΠΑ Greece, 2019):

1. Οι Βασικές Αρχές:

- *Επίδειξη ακεραιότητας*
- *Επίδειξη επάρκειας ικανοτήτων και δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας*
- *Αντικειμενικότητα χωρίς αθέμιτες επιρροές (ανεξάρτητος).*
- *Εναρμόνιση με τις στρατηγικές, τους αντικειμενικούς σκοπούς και τους κινδύνους του οργανισμού.*
- *Κατοχή κατάλληλης θέσης στο οργανόγραμμα και διάθεση επαρκών πόρων*
- *Επίδειξη δέσμευσης στην ποιότητα και συνεχής βελτίωσης.*
- *Αποτελεσματική επικοινωνία*
- *Παροχή διασφάλισης βάσει αξιολόγησης κινδύνων*
- *Προληπτική δράση και εστίαση στο μέλλον*
- *Προώθηση της βελτίωσης του οργανισμού*

2. Ο Εσωτερικός Έλεγχος ορίζεται ως εξής:

«Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Βοηθάει τον οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης».

3. Ο Κώδικας Δεοντολογίας

4. Τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Πρακτική του Εσωτερικού Ελέγχου - έκδοση 2017 (Πρότυπα).

3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Ν. 4270/14 (ΦΕΚ-143 Α/28-6-14) ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ (ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/85/ΕΕ) - ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί θα παρουσιαστούν οι διατάξεις / άρθρα του νόμου Υπ. Αριθ. 4270 (Αρ. Φύλλου Εφημερίδας Κυβερνήσεως 143, 28 Ιουνίου 2014) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», τα οποία αφορούν τους ΟΤΑ (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.1 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3.1.1 Άρθρο 1^ο «Σκοπός»

Ο παρόν νόμος έχει ως σκοπό του την ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ του Συμβουλίου της 8^{ης} Νοεμβρίου 2011 ο οποίος αφορά τις απαιτήσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 306/41), καθώς και τη συστηματική ένταξη σε ενιαίο κείμενο και, κατά περίπτωση, την επικαιροποίηση των αρχών δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας που είναι σε ισχύ και των διατάξεων του δημόσιου λογιστικού (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ, ΚΑΝΟΝΕΣ, ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ: ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ

3.2.1 Άρθρο 27^ο «Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.»

Το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση και τη διατύπωση γνώμης επί των σχεδίων των προϋπολογισμών, τη συνεχή παρακολούθηση και τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης σε μηνιαία βάση του προϋπολογισμού των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης, ευθύνεται και για τη συμμόρφωσή τους με τους δημοσιονομικούς κανόνες, τους

στόχους και τα όρια των πιστώσεων, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον Μ.Π.Δ.Σ. και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.3 ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

3.3.1 Άρθρο 45 Κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ.

Το ΓΛΚ για τους σκοπούς της κατάρτισης του Μ.Π.Δ.Σ. και της επεξηγηματικής του έκθεσης, εκδίδει οδηγίες που αφορούν τις διαδικασίες, τις μεθοδολογίες και τους κανόνες για την κατάρτιση προβλέψεων εσόδων, δαπανών και άλλων οικονομικών δεδομένων από τα Υπουργεία και τους λοιπούς εποπτευόμενους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Η συλλογή και αποστολή των προβλέψεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο ΓΛΚ πραγματοποιείται μέσω των ΓΔΟΥ των εποπτευόμενων Υπουργείων, σύμφωνα με το πρότυπο της κατάρτισης των ετήσιων προϋπολογισμών. Η προθεσμία ολοκλήρωσης είναι μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου κάθε έτους. Οι προτάσεις του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α. λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Για την κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ. και της επεξηγηματικής του έκθεσης το ΓΛΚ μπορεί να ζητά κάθε απαραίτητη πληροφορία και στοιχείο από οποιονδήποτε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης.

Μαζί με τις προβλέψεις όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης για το Μ.Π.Δ.Σ. υπάρχει και έκθεση του οικείου προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών με αιτιολόγηση κάθε ετήσιας απόκλισης άνω του 5% από τα πραγματοποιηθέντα, κατά την τελευταία χρήση, έσοδα ή τα έξοδα του φορέα για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα ετήσια οικονομικά στοιχεία (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.4 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

3.4.1 Άρθρο 63 «Έγκριση του προϋπολογισμού των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης πλην Ο.Τ.Α.»

Το αρμόδιο όργανο διοίκησης του φορέα υιοθετεί τους αναλυτικούς προϋπολογισμούς των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι εγκρίνονται από τον εποπτεύοντα Υπουργό έως την 31^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος προϋπολογισμού. Η έγκριση πραγματοποιείται κατόπιν εισήγησης του οικείου Γενικού Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών, η οποία συνάδει με το σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού που έχει ήδη υποβληθεί, κατά την ολοκλήρωση των διαδικασιών του άρθρου 54.

Αντίθετα, οι προϋπολογισμοί των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης δεν υιοθετούνται από το αρμόδιο όργανο διοίκησης των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και δεν εγκρίνονται από το εποπτεύον Υπουργείο τους, στην περίπτωση που δεν είναι συνεπείς με τα σχέδια των συνοπτικών προϋπολογισμών που διαμορφώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 54. Αυτό ισχύει και για την περίπτωση που δεν συμμορφώνονται με τους δεσμευτικούς στόχους, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και τα ανώτατα όρια δαπανών που ορίζονται από το εκάστοτε ισχύον Μ.Π.Δ.Σ. και με τις εγκυκλίους που εκδίδονται σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 54. Εάν ο Υπουργός Οικονομικών διαπιστώσει την υιοθέτηση ή έγκριση προϋπολογισμού ο οποίος δεν πληροί τις προϋποθέσεις του ανωτέρω εδαφίου, τότε με απόφασή του μπορεί να εκδώσει εντολή μη εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Εφόσον το ποσό των μεταβιβάσεων ή των επιχορηγήσεων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό προς φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, που περιγράφεται στο σχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού, έχει μεταβληθεί στον τελικά ψηφισθέντα από τη Βουλή Κρατικό Προϋπολογισμό, τότε ο συγκεκριμένος φορέας της Γενικής Κυβέρνησης μπορεί αναγκαστικά να αναθεωρήσει τον προϋπολογισμό του μόλις αυτό είναι εφικτό. Στην περίπτωση αναθεώρησης των προϋπολογισμών των φορέων του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), ισχύουν και τα όσα ειδικότερα ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4111/2013 (Α΄18).

Στην περίπτωση, όμως, που ο προϋπολογισμός φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, πλην Ο.Τ.Α., δεν εγκριθεί μέχρι την έναρξη του οικονομικού έτους, τότε ο λόγος της μη έγκρισης γνωστοποιείται από το εποπτεύον Υπουργείο στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Μέχρι να

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

εγκριθεί ο προϋπολογισμός από το εποπτεύον Υπουργείο, ο συγκεκριμένος φορέας της Γενικής Κυβέρνησης μπορεί να προβεί σε δαπάνες που ανέρχονται στο 40% των, ανά κωδικό αριθμό εξόδου, πιστώσεων του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους και μόνο για περίοδο μέχρι τρεις (3) μήνες.

Οι φορείς του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν σχέδιο του αναλυτικού προϋπολογισμού τους στην αρμόδια Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3429/2005. Ωστόσο, το υποβαλλόμενο σχέδιο πρέπει να συνάδει με το σχέδιο του συνοπτικού προϋπολογισμού που διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54 (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.4.2 Άρθρο 64 «Κατάρτιση και έγκριση των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α.»

Εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 77 και 78 του ν. 4172/2013, κατά την κατάρτιση και έγκριση των προϋπολογισμών των ΟΤΑ, εξετάζεται η ένταξή τους στο συνολικό πλαίσιο επίτευξης του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου ή της πορείας προσαρμογής προς αυτόν. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών αρχίζει η διαδικασία της κατάρτισης, η οποία εκδίδεται τον Ιούλιο κάθε έτους και με την οποία παρέχονται οι οδηγίες για την κατάρτιση των προϋπολογισμών. Στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών παρέχει γνώμη επί των σχεδίων των προϋπολογισμών το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ, διατυπώνοντας προτάσεις, ώστε αυτοί να είναι σύμφωνοι με τις γενικές αρχές για τη διαχείριση των οικονομικών του Δημοσίου σύμφωνα με το άρθρο 33 και να καταστούν ρεαλιστικοί. Επίσης, στο Παρατηρητήριο αξιολογούνται οι προβλέψεις των εσόδων που παρουσιάζουν οι Ο.Τ.Α. στον προϋπολογισμό τους και διατυπώνονται προτάσεις τροποποίησης τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο και ιδίως όταν τα έσοδα εμφανίζονται υπερεκτιμημένα και μη ρεαλιστικά. Η ολοκλήρωση της διαδικασίας πραγματοποιείται με την κατάρτιση προϋπολογισμών που είναι τουλάχιστον ισοσκελισμένοι (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.4.3 Άρθρο 67 «Πολυετείς υποχρεώσεις»

Η προηγούμενη έγκριση του Υπουργού Οικονομικών για τους φορείς της Κεντρικής Διοίκησης είναι απαραίτητη για την ανάληψη υποχρεώσεων που προβλέπεται να βαρύνουν είτε τμηματικά είτε εξ ολοκλήρου τα επόμενα έτη του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Δημοσιονομικής Στρατηγικής στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι μισθώσεις ακινήτων και υπερβαίνουν ετησίως το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ κατά Κ.Α.Ε. του προϋπολογισμού.

Αντίστοιχα, η έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού απαιτείται για τους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, με την προϋπόθεση η αναλαμβανόμενη υποχρέωση να υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Πιο συγκεκριμένα, για τα νομικά πρόσωπα εκείνων που συμπεριλαμβάνονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης των Ο.Τ.Α. πρώτου και δευτέρου βαθμού, η έγκριση παρέχεται με την απόφαση του από το νόμο οριζόμενου αρμόδιου οργάνου τους, με την οποία αναλαμβάνεται κάθε υποχρέωση τέτοιου είδους. Κατόπιν, στην οικεία Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. κοινοποιείται η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη κατά τον έλεγχο νομιμότητας του προϋπολογισμού του οικονομικού έτους που αφορά η σχετική δαπάνη (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.5 ΠΡΟΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

3.5.1 Άρθρο 100 «Έννοια, προϋποθέσεις και διαδικασία έκδοσης χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής»

Χρηματικό Ένταλμα Προπληρωμής (Χ.Ε.Π.) καλείται το χρηματικό ένταλμα με το οποίο προκαταβάλλεται χρηματικό ποσό σε οριζόμενο υπόλογο, ο οποίος αποδίδει λογαριασμό σε τακτή προθεσμία με την υποβολή των νόμιμων δικαιολογητικών.

Η έκδοση Χ.Ε.Π. μετά από αιτιολογημένη απόφαση, επιτρέπεται για πραγματοποίηση δαπανών, που λόγω της φύσης τους ή λόγω επείγουσας υπηρεσιακής ανάγκης, δυσχεραίνεται η τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις για τη δικαιολόγηση τους, καθώς και μικροδαπανών, χωρίς αιτιολόγηση, μέχρι του ύψους των επτά χιλιάδων (7.000) ευρώ κατά Κ.Α.Ε., ετησίως. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Η έκδοση των Χ.Ε.Π. πραγματοποιείται στο όνομα μόνιμων δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων που υπηρετούν στο Δημόσιο με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, υπαλλήλων Ο.Τ.Α. Β' βαθμού, αξιωματικών, μονάδων ή υπηρεσιών των Ενόπλων Δυνάμεων και των αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που έχουν χρηματική διαχείριση, καθώς και στο όνομα της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ορίζεται δεύτερος υπόλογος μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, μονάδα ή υπηρεσία των Ενόπλων Δυνάμεων και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.6 ΠΑΓΙΕΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ - ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ

3.6.1 Άρθρο 112 «Πάγιες Προκαταβολές υλικού ή αξιών – Σύσταση»

Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι Ο.Τ.Α. στις δημόσιες αρχές, πολιτικές και στρατιωτικές, μπορούν να συσταθούν, ύστερα από έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, πάγιων προκαταβολών παντός είδους υλικού ή αξιών, που ανανεώνονται με την κατάθεση ίσου ποσού σε μετρητά, με βάση την απόδειξη που χορηγείται από τις ανωτέρω υπηρεσίες στο διαχειριστή των αξιών της Δ.Ο.Υ..

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.7 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΙΠΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

3.7.1 Άρθρο 146 «Σύσταση Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (Υ.Δ.Ε.) σε Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις»

Τα προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, δύνανται να συνιστώνται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, Υ.Δ.Ε. για τον έλεγχο, την εκκαθάριση και την εντολή πληρωμής δαπανών Ν.Π.Δ.Δ., Ο.Τ.Α., δημοσίων επιχειρήσεων, αυτοτελών δημοσίων υπηρεσιών διοικητικά ή οικονομικά αποκεντρωμένων ή ανεξάρτητων κρατικών αρχών και οργανισμών κοινής ωφέλειας ή κοινωνικής ασφάλισης.

Οι ανωτέρω αρμοδιότητες μπορεί να ανατίθενται σε ήδη υφιστάμενες Υ.Δ.Ε. με όμοια προεδρικά διατάγματα. Σύμφωνα με το άρθρο 89 οι ανωτέρω Υ.Δ.Ε. δεν εξαρτώνται από τους ανωτέρω φορείς.

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Με τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 1 καθορίζεται και σε προσωπικό η σύνθεση των Υ.Δ.Ε. που συνιστώνται και είναι δυνατή η ανάλογη αύξηση των οργανικών θέσεων προσωπικού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Οι δαπάνες προσωπικού και λειτουργίας των ανωτέρω υπηρεσιών με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καταβάλλονται σε βάρος των πιστώσεων του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους) και στη συνέχεια αποδίδονται από τους φορείς της παραγράφου 1 στο Δημόσιο.

Τα της λειτουργίας των υπηρεσιών που συνιστώνται με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των φορέων της παραγράφου 1 ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και καθορίζεται κάθε άλλο αναγκαίο για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου θέμα (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.7.2 Άρθρο 147 «Μνημόνια συνεργασίας, μηνιαίο πρόγραμμα εκτέλεσης προϋπολογισμών στους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης πλην Ο.Τ.Α.»

Ανάμεσα στο εποπτεύον Υπουργείο και τους φορείς, που εποπτεύονται από αυτό, πλην Ο.Τ.Α., υπάρχει η δυνατότητα σύναψης μνημονίων συνεργασίας, με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 70, ως προς το υποχρεωτικό, κατ' ελάχιστον, περιεχόμενό τους.

Οι υπόλοιποι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης των οποίων ο προϋπολογισμός ξεπερνά το συγκεκριμένο ποσό το οποίο καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και μπορεί να αναπροσαρμόζεται κατ' έτος, υποβάλλουν, μέχρι την 31^η Ιανουαρίου κάθε έτους, πρόγραμμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους στον προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών του εποπτεύοντος Υπουργείου, ο οποίος το διαβιβάζει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 70.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών υπάρχει η δυνατότητα εξειδίκευσης των στοιχείων που υποβάλλονται από τους φορείς και καθορισμού κάθε άλλου σχετικού θέματος σχετικά με τη διαδικασία παρακολούθησης της εκτέλεσης των προϋπολογισμών που έχουν εγκριθεί (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.7.3 Άρθρο 149 «Παρακολούθηση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α.»

Η ορθή εκτέλεση των προϋπολογισμών και η εν γένει πορεία των οικονομικών των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων που εντάσσονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, όπως αποτυπώνονται στο «Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης» (Ο.Π.Δ.), ελέγχονται από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.. Από το Ο.Π.Δ. συνοψίζονται υποχρεωτικά τα στοιχεία του ετήσιου προϋπολογισμού του Ο.Τ.Α. και των νομικών του προσώπων, αποτυπώνεται το οικονομικό αποτέλεσμα και οι απλήρωτες υποχρεώσεις και εγκρίνονται από την αρμόδια, για την εποπτεία του Ο.Τ.Α., αρχή. Αυτή η αρχή έχει την υποχρέωση να αποστέλλει στο Παρατηρητήριο, σε ηλεκτρονική μορφή, το Ο.Π.Δ. που υποβάλλεται σε αυτή από τους Ο.Τ.Α. προς έγκριση, όπως και αυτό που τελικώς εγκρίνεται από αυτήν, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και του οικείου Ο.Τ.Α.. Στο Ο.Π.Δ. περιλαμβάνονται υποχρεωτικά μηνιαίοι και τριμηνιαίοι στόχοι σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 70 και το ακριβές περιεχόμενο του καθορίζεται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 3.

Επίσης, με το Παρατηρητήριο αξιολογούνται οι προβλέψεις των εσόδων που παρουσιάζουν οι Ο.Τ.Α. στο Ο.Π.Δ. και διατυπώνονται οι προτάσεις τροποποίησης τους, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο και ιδίως όταν τα έσοδα εμφανίζονται υπερεκτιμημένα και μη ρεαλιστικά. Στις αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου είναι, ακόμα, η αξιολόγηση και ο έλεγχος της πορείας της εκτέλεσης του προϋπολογισμού με βάση τα μηνιαία στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, που παρακολουθεί η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, καθώς και με πρόσθετα στοιχεία που παρέχει ο Ο.Τ.Α., εφόσον του ζητηθεί.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών υπάρχει η δυνατότητα μετονομασίας του «Ολοκληρωμένου Πλαισίου Δράσης» και ρύθμισης ζητημάτων λειτουργίας του Παρατηρητηρίου, καθώς και κάθε αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή του παρόντος (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.8 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ - ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ / ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

3.8.1 Άρθρο 156 Λογιστικό Σχέδιο Γενικής Κυβέρνησης

Το Λογιστικό Σχέδιο της Γενικής Κυβέρνησης επιδιώκει τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών της Γενικής Κυβέρνησης με ομοιόμορφο τρόπο, την αληθή και ορθή απεικόνιση της οικονομικής κατάστασης και την περιουσιακή διάρθρωση της Γενικής Κυβέρνησης, την ορθή εκτίμηση της πιστοληπτικής ικανότητάς της, τη διευκόλυνση των συναλλασσόμενων με αυτή, την άντληση αξιόπιστων πληροφοριών κάθε φύσης για αξιοποίηση, τόσο από τις διάφορες υπηρεσίες όσο και από τους διεθνείς οργανισμούς, την απλούστευση και διευκόλυνση των κάθε μορφής ελέγχων, την αύξηση της παραγωγικότητας και τη σύνδεση αυτού με το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο του ιδιωτικού τομέα.

Με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, το οποίο καθορίζει τις βασικές αρχές του Λογιστικού Σχεδίου της Γενικής Κυβέρνησης και το περιεχόμενό του. Το ίδιο προεδρικό διάταγμα καθορίζει, μέσα στα πλαίσια του Γενικού Λογιστικού Σχεδιασμού της Γενικής Κυβέρνησης, τους επιμέρους λογαριασμούς, τα τηρούμενα βιβλία και τον τρόπο τήρησης αυτών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Μέχρι να εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα της προηγούμενης παραγράφου η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος εξακολουθεί να ισχύει στη σύνταξη του Ισολογισμού, του Απολογισμού, των οικονομικών καταστάσεων και στο σχεδιασμό γενικά της λογιστικής της Γενικής Κυβέρνησης, που καταρτίστηκε με το Π.Δ. 315/1999 (Α' 302) «Περί του ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Δήμων και Κοινοτήτων (Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού)», για τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και κατ' αναλογία για τους Ο.Τ.Α. Β' βαθμού.

Όλες οι δημόσιες οικονομικές συναλλαγές της Γενικής Κυβέρνησης, τόσο ως προς τα έσοδα όσο και ως προς τις δαπάνες, διαρθρώνονται και ταξινομούνται στην ίδια κατηγοριοποίηση, τόσο για τον προϋπολογισμό όσο και για τη λογιστική απεικόνιση. Οι ταξινομήσεις αυτές σχεδιάζονται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και διαρθρώνονται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η περιεκτική παρουσίαση στον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό όλων των εσόδων και δαπανών και όλων των πιστώσεων που εγκρίνονται

από τη Βουλή (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014).

3.9 ΚΥΡΩΣΕΙΣ / ΓΕΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

3.9.1 Άρθρο 174 «Κυρώσεις σε Ο.Τ.Α.

Οι Υπουργοί Εσωτερικών και Οικονομικών με κοινή απόφασή τους, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της γενικής διεύθυνσης οικονομικών υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, είναι δυνατόν η επιβολή παρακράτησης και μη απόδοσης μέρους ή του συνόλου της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης του Ο.Τ.Α. από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), πλην των προνοιακών επιδομάτων (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014):

- a) για όσο χρόνο καθυστερεί η ενσωμάτωση του σχεδίου και του επικυρωμένου προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και η ψήφιση και αποστολή του προϋπολογισμού προς έλεγχο στην αρμόδια, για την εποπτεία του Ο.Τ.Α., Αρχή και
- b) στην περίπτωση κατάρτισης και ψήφισης προϋπολογισμού, κατά παρέκκλιση των οδηγιών των κοινών υπουργικών αποφάσεων των άρθρων 77 και 78 του ν.4172/2013 (Α΄ 167).

Στην περίπτωση που ο Ο.Τ.Α. δεν αποστέλλει το προβλεπόμενο στο άρθρο 149 Ο.Π.Δ. εντός των ορισμένων προθεσμιών με την κοινή απόφαση της παραγράφου 5, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α., τότε είναι δυνατόν η επιβολή παρακράτησης και μη απόδοσης μέρους ή του συνόλου της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης του Ο.Τ.Α. από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.), για όσο χρόνο καθυστερεί η αποστολή του Ο.Π.Δ..

Η αποστολή του Ο.Π.Δ. ή των επιμέρους μερών ή στοιχείων του, για όσο χρόνο καθυστερεί, καθώς και η διόρθωση αυτών, ως μηνιαίοι στόχοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού του υπόχρεου φορέα, τεκμαίρονται τα ποσά που προκύπτουν από αυτόν με βάση τη χρονική πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του προηγούμενου οικονομικού έτους, σε συνδυασμό με την αρχή της ισοσκελίσης αυτού. Ο δε βαθμός επίτευξής τους

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

ελέγχεται από το Παρατηρητήριο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν. Εάν λείπουν έγγραφα κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος, τότε ως μηνιαίοι στόχοι τεκμαίρονται τα δωδεκατημόρια των ετήσιων προϋπολογισθέντων ποσών.

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί απόκλιση από τους τριμηνιαίους δημοσιονομικούς στόχους του Ο.Π.Δ. άνω του δέκα τοις εκατό (10%), τότε το Παρατηρητήριο έχει τη δυνατότητα να ενημερώσει εντός ενός μηνός από τη λήξη του τριμήνου τον Ο.Τ.Α., την αρμόδια για την εποπτεία του Αρχή και το Υπουργείο Εσωτερικών, δίνοντας οδηγίες και εισηγούμενες μεθόδους για τη διόρθωση της απόκλισης. Ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών αφού λάβει υπόψη τις επισημάνσεις του Παρατηρητηρίου υποδεικνύει στους Ο.Τ.Α. τις αναγκαίες ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβούν ώστε να γίνουν οι ανωτέρω διορθώσεις.

Επίσης, με την προϋπόθεση ότι η εκτέλεση του προϋπολογισμού του Ο.Τ.Α. εξακολουθεί να παρουσιάζει για δύο συνεχόμενα τρίμηνα απόκλιση από τους στόχους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 και διαπιστωθεί ότι δεν έχουν ληφθεί τα προσήκοντα μέτρα, τότε με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου, ο Ο.Τ.Α. υπάγεται υποχρεωτικά σε Πρόγραμμα Εξυγίανσης. Το Παρατηρητήριο καθορίζει τον τρόπο υλοποίησης του Προγράμματος, ενώ η ένταξη στο ανωτέρω Πρόγραμμα συνεπάγεται την υποχρέωση εφαρμογής κατά περίπτωση, μέρους ή του συνόλου, των κάτωθι παρεμβάσεων (Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις», 2014):

- a) άμεση εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων που προβλέπονται από τη νομοθεσία προς διασφάλιση της είσπραξης των απαιτήσεων του Ο.Τ.Α. και της αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής,
- b) αναστολή προσλήψεων,
- c) επιβολή υποχρεωτικών μετατάξεων προσωπικού, δ. πρόσβαση στο Λογαριασμό Εξυγίανσης και Αλληλεγγύης της Αυτοδιοίκησης του άρθρου 263 του ν. 3852/ 2010 (Α' 87), οι πόροι του οποίου διατίθενται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση του προγράμματος εξυγίανσης,
- d) αύξηση των ιδίων εσόδων από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές,
- e) αύξηση του ανώτατου συντελεστή επιβολής του Τέλους Ακίνητης Περιουσίας για τα ακίνητα που βρίσκονται στην εδαφική περιφέρεια του δήμου σε ποσοστό μέχρι και 3%ο (τρία τοις χιλίοις) και επιβολή του τέλους υποχρεωτικά από το δήμο σύμφωνα με το

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

ποσοστό αυτό μέχρι την οικονομική εξυγίανσή του. Ομοίως, αύξηση του συντελεστή επιβολής του τέλους επί των ακαθαρίστων εσόδων και παρεπιδημούντων από 0,5% μέχρι και 2%,

- f) περιορισμό των δαπανών μόνο σε υποχρεώσεις μισθοδοσίας και λοιπές απολύτως ανελαστικές δαπάνες.

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ»

4.1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΤΑ

Ο εσωτερικός έλεγχος σύμφωνα με την Βασιλάκου (2014) είναι μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαδικασία η οποία εφαρμόζεται στην σύγχρονη εταιρική διακυβέρνηση. Στόχος του είναι να βελτιώσει την οργανωσιακή αποτελεσματικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα. Επίσης, εφαρμόζοντας τον εσωτερικό έλεγχο στους οργανισμούς του δημόσιου τομέα υπάρχουν αρκετά εμπόδια, τα οποία οφείλονται στην εξάρτηση λειτουργίας τους με την κάθε κυβερνητική πολιτική και το περιοριστικό θεσμικό περιβάλλον. Παρόλα αυτά, ο εσωτερικός έλεγχος είναι δυνατόν να στοιχειοθετήσει μια λειτουργία προστιθέμενης αξίας για τους δημόσιους οργανισμούς και κυρίως όσον αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση, η οποία στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται κατά κόρον από υψηλό επίπεδο δυσλειτουργίας, όπως δείχνουν τα φαινόμενα διαφθοράς και κακοδιοίκησης. (Βασιλάκου, 2014).

Σύμφωνα με τον Κριτή (2017) ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μία αντικειμενική διαδικασία, εντελώς ανεξάρτητη η οποία εφαρμόζεται στον χώρο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Στον δημόσιο τομέα ο εσωτερικός έλεγχος προσκρούει σε πολλά εμπόδια εφαρμογής, τα οποία οφείλονται στη γραφειοκρατία αλλά και στην εξάρτησή της από την εκάστοτε κυβέρνηση και το θεσμικό και νομοθετικό περιβάλλον το οποίο δημιουργεί πολλαπλούς περιορισμούς. Ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί, επίσης, έναν τρόπο και μία λειτουργία προκειμένου ο δήμος να προβάλει την αξιοπιστία του στους δημότες με σκοπό να κερδίσει την εμπιστοσύνη όλων των ενδιαφερομένων ατόμων (Κριτής, 2017).

Για τον Καράτζιο (2016) ο Εσωτερικός Έλεγχος παρέχει πλήθος υπηρεσιών και πληροφοριών στους οργανισμούς του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα. Αν και ο εσωτερικός έλεγχος είναι χρήσιμος και αναγκαίος, ωστόσο ελάχιστες ερευνητικές προσεγγίσεις έχουν γίνει σχετικά με τη σημασία, την εφαρμογή και τα οφέλη του εσωτερικού ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης εργασίας μελετήθηκαν οι αρχές και οι κανόνες του Εσωτερικού Ελέγχου στον δημόσιο τομέα με βαρύτητα στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Καράτζιος, 2016).

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Ο Μυλωνάς (2017) σε μελέτη του προσπαθεί να αναλύσει τη διαδικασία καθώς και το ισχύον πλαίσιο Εσωτερικού Ελέγχου στους Δήμους. Το γεγονός ότι υπάρχουν στους Ο.Τ.Α. αυτοτελείς Υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου βελτιώνει την διαφάνεια και την σωστή οικονομική διαχείριση των πόρων τους, ανταγωνίζεται την διαφθορά και την κακοδιοίκηση, ενισχύει την αποτελεσματικότητα, την ευσυνειδησία και τον επαγγελματισμό των υπαλλήλων αλλά και την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών, δημιουργώντας στο κοινωνικό σύνολο την πεποίθηση ότι οι εν λόγω οργανισμοί είναι αξιόπιστοι και ενεργούν στα πλαίσια της νομιμότητας. Κατά συνέπεια, οι αυτοτελείς υπηρεσίες εσωτερικού ελέγχου οδηγούν σε προφανή ωφέλεια τους Ο.Τ.Α., το κράτος και την κοινωνία. Ωστόσο, στους περισσότερους Δήμους της χώρας δεν υπάρχει σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, ενώ σε όσους υφίσταται η λειτουργία του δεν είναι ικανοποιητική. Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ στρέφει το ενδιαφέρον του σε θέματα οργάνωσης, αρμοδιοτήτων - ευθυνών, αξιοποίησης δημόσιων πόρων, εξάλειψης περιττών δαπανών, διασφάλισης της ακρίβειας, ορθότητας και πληρότητας των οικονομικών καταστάσεων και στοιχείων και στην προστασία περιουσιακών στοιχείων των εν λόγω οργανισμών. Ο Εσωτερικός Έλεγχος στους ΟΤΑ όταν εφαρμόζεται μπορεί να συμβάλλει στην εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους. Από την άλλη η κεντρική εξουσία οφείλει να ενισχύει τον Εσωτερικό Έλεγχο και τα όργανά του για αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των εγγενών αδυναμιών τους (Μυλωνάς, 2017).

Η διπλωματική μελέτη του Παππά (2016) με θέμα «Εσωτερικός Έλεγχος Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης», εντρυφεί στην έννοια του Εσωτερικού Ελέγχου «ως μια ανεξάρτητη, αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, καλά σχεδιασμένη και οργανωμένη, η οποία μέσω των τεχνικών και επιστημονικών προσεγγίσεων, αξιολογεί την επάρκεια λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου (λειτουργίες - εφαρμογή διαδικασιών). Επίσης, προσθέτει αξία και βελτιώνει τις λειτουργίες του οργανισμού προκειμένου να είναι αποτελεσματική η αποτίμηση και η διαχείριση του επιχειρηματικού κινδύνου, ο περιορισμός ή εξάλειψη αυτού. Φανερώνει ότι η εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου στους ΟΤΑ, ο οποίος σχεδόν δεν υφίσταται, καθιστώντας τους έτσι ανήμπορους να ανταπεξέλθουν στις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις, θα έπρεπε να είναι το βασικό εργαλείο για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων, για τη βελτίωση της οργανωτικής και δημοσιονομικής κουλτούρας τους, μέσω της αξιολόγησης της οικονομικότητας, της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, και της διαφάνειας στην οικονομική διαχείριση. Ένα εποικοδομητικό Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου στους ΟΤΑ, μαζί με την υιοθέτηση κι εφαρμογή των ΔΠΕ και των ΔΠΧΑ του Δημοσίου, θα αποτελέσουν, όχι

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

μόνο μέσο δραστικής εταιρικής διακυβέρνησης, παρέχοντας ποιοτικές υπηρεσίες στο κοινωνικό σύνολο, αλλά και θα κατοχυρώσουν την προστασία τους από την καταδολίευση, και ως εκ τούτου τη μακροχρόνια επιβίωση τους, δίνοντας αξία στο έργο τους. Όλα τα παραπάνω μπορούν να γίνουν με την ύπαρξη πολιτικής βούλησης από πλευράς κεντρικής και τοπικής αιρετής διοίκησης, την συνειδητοποίηση της σημασίας του εσωτερικού ελέγχου στην εταιρική κουλτούρα του προσωπικού, καθώς και με την ανάγκη εξωστρέφειας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου να ανακτήσει την αξιοπιστία της (Παππάς, 2016).

4.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μία από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας είναι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ). Πρόκειται για το δευτεροβάθμιο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) το οποίο αποτελείται από τους πρώην νομούς, πλέον περιφερειακές ενότητες (Π.Ε.), Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας. Ταυτόχρονα, δηλαδή καλύπτει το μέρος του βόρειου και το βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου, καθώς και το δυτικό τμήμα της Στερεάς Ελλάδας.

Η έκταση που καταλαμβάνει είναι 11.336 τ.χμ. και ο πληθυσμός της, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ανέρχεται σε 679.796 κατοίκους. Η Πάτρα αποτελεί τη μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσα της περιφέρειας.

Ωστόσο, η περιφέρεια δεν πρέπει να συγχέεται με τη γεωγραφική έννοια της δυτικής Ελλάδας, στην οποία περιλαμβάνεται η Ήπειρος και τα νησιά του Ιονίου Πελάγους.

Η περιφέρεια διαιρείται σε τρεις περιφερειακές ενότητες, στις οποίες υπάγονται οι 19 δήμοι της. Γεωγραφικά οι περιφερειακές ενότητες ταυτίζονται με τους αντίστοιχους νομούς της Αιτωλοακαρνανίας, της Αχαΐας και της Ηλείας (Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, 2019).

4.3 Ο.Τ.Α. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Οι δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας είναι 7. Τα στοιχεία αντλούνται από την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, τχ. 2^ο, φ. 3465 (28 Δεκεμβρίου 2012): «Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2011 που αφορούν στο Μόνιμο Πληθυσμό της Χώρας», σε συνδυασμό με την τροποποίηση του προαναφερθέντος αρχείου σύμφωνα με το ΦΕΚ 698/Β'/20.03.2014 (Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας, 2019).

1. Δήμος Αγρινίου

2. Δήμος Ακτίου - Βόνιτσας
3. Δήμος Αμφιλοχίας
4. Δήμος Θέρμου
5. Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου
6. Δήμος Ναυπακτίας
7. Δήμος Ξηρομέρου

Αναλυτικότερα:

4.3.1 Δήμος Αγρινίου

Ο Δήμος Αγρινίου είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ο οποίος συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των δήμων της Αιτωλίας που προϋπήρχαν, όπως Αγγελοκάστρου, Αγρινίου, Αρακύνθου, Θεστιέων, Μακρυνείας, Νεάπολης, Παναιτωλικού, Παραβόλας, Παρακαμπυλίων και Στράτου (Δήμος Αγρινίου, 2019).

Εικόνα 4.1: Έμβλημα Δήμου Αγρινίου.

Πηγή: (Δήμος Αγρινίου, 2019).

Ο δήμος εκτείνεται σε 1.246,65 τ. χλμ. και ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 94.181 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Έδρα του δήμου είναι το Αγρίνιο.

4.3.2 Δήμος Ακτίου – Βόνιτσας

Ο Δήμος Ακτίου – Βόνιτσας ως δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης το 2011, από την συνένωση των δήμων Ανακτορίου⁶, Μεδεώνος⁷ και Παλαίρου⁸.

⁶ Ο Δήμος Ανακτορίου ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010 οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης. Βρισκόταν στα βορειοδυτικά του νομού στην είσοδο ακριβώς του Αμβρακικού κόλπου. Έδρα του ήταν η Βόνιτσα.

Ο δήμος εκτείνεται σε 662,94 τ. χλμ. και ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 17.370 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011. Η έδρα του νέου δήμου είναι η Βόνιτσα (Δήμος Ακτίου – Βόνιτσας, 2019).

4.3.3 Δήμος Αμφιλοχίας

Ο Δήμος Αμφιλοχίας είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ο οποίος συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των δήμων Αμφιλοχίας⁹, Ινάχου¹⁰ και Μενιδίου¹¹. Βρίσκεται στο βόρειο άκρο της περιφέρειας και σε μεγάλο βαθμό αντιστοιχεί στην παλαιότερη Επαρχία Βάλτου.

⁷ Ο Δήμος Μεδεώνος ήταν δήμος του Νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010 οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης. Βρισκόταν στα βορειοδυτικά του νομού και καταλάμβανε μία περιοχή ανάμεσα στην λίμνη Αμβρακία και στον Αμβρακικό κόλπο. Ο δήμος αποτελούταν από πέντε δημοτικά διαμερίσματα και είχε πληθυσμό 5.050 κατοίκους. Η έκταση του ήταν 213,2 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Έδρα του δήμου ήταν το χωριό Κατούνα.

⁸ Ο Δήμος Κεκροπίας ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010 οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης. Βρισκόταν στα βορειοδυτικά του νομού, ακριβώς απέναντι από την Λευκάδα. Ο δήμος αποτελούταν από πέντε δημοτικά διαμερίσματα και είχε πληθυσμό 4.494 κατοίκους. Η έκταση του ήταν 106 τ.χλμ. Έδρα του δήμου ήταν η Πάλαιρος.

⁹ Ο Δήμος Αμφιλοχίας βρίσκεται στο νομό Αιτωλοακαρνανίας και έδρα του είναι η παραθαλάσσια πόλη Αμφιλοχία. Συνορεύει με το Δήμο Φυτειών και το Δήμο Στράτου στα νότια, με το Δήμο Ινάχου στα ανατολικά, με το Δήμο Μενιδίου στα βόρεια και με το Δήμο Μεδεώνος στα δυτικά.

¹⁰ Ο Δήμος Ινάχου ήταν Δήμος της επαρχίας Βάλτου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010 οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης. Περιλάμβανε τα παρακάτω 15 διαμερίσματα, πρώην κοινότητες: Αγριδίου, Αλευράδας, Αμοργιανών, Βρουβιανών, Γιαννοπούλων, Εμπεσού, Μαλεσιάδας, Μπαμπαλιού, Πατιοπούλου, Περδικακίου, Πετρώνας, Ποδογοράς Βαρετάδας, Σταθά, Τρικλίνου, Χαλκιοπούλων. Έδρα του Δήμου είναι το Νέο Χαλκιοπούλο. Το Δήμο διέρρευε ο παραπόταμος του Αχελώου 'Ιναχος, απ' όπου πήρε το όνομά του ο Δήμος. Η συνολική έκταση του δήμου ήταν 582.227 στρέμματα και αποτελούσε τον 6ο μεγαλύτερο Καποδιστριακό δήμο της Ελλάδας σε έκταση. Ο πληθυσμός του είναι 6.168 κάτοικοι.

Η έκτασή του είναι 1.091,81 τ.χλμ. και σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 17.067 κατοίκους. Η Αμφιλοχία αποτελεί την έδρα του δήμου (Δήμος Αμφιλοχίας, 2019).

4.3.4 Δήμος Θέρμου

Ο Δήμος Θέρμου αποτελεί έναν ορεινό δήμο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας με έδρα το Θέρμο, την ιστορική κωμόπολη και κέντρο της ελληνοιστικής Αιτωλικής Συμπολιτείας.

Το 1998 με το σχέδιο Καποδίστριας έλαβε τη σημερινή του μορφή ο δήμος. Στη συνέχεια έμεινε ανέπαφος από το σχέδιο Καλλικράτης, αφού πληρούσε το πληθυσμιακό κριτήριο (2.000 για ορεινούς δήμους) προκειμένου να αποφύγει τις αναγκαστικές συνενώσεις.

Εικόνα 4.2: Έμβλημα Δήμου Θέρμου.

Πηγή: (Δήμος Θέρμου, 2019).

Εκτείνεται περίπου σε 334 τ. χλμ. και έχει πληθυσμό 8.242 μόνιμους κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 (Δήμος Θέρμου, 2019).

4.3.5 Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου

Ο Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, οποίος συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης (σε ισχύ από το 2011) μετά τη συνένωση των προηγούμενων δήμων Αιτωλικού¹², Μεσολογγίου¹³ και Οινιάδων¹⁴. Ο Δήμος Ιεράς

¹¹ Ο πρώην Δήμος Μενιδίου ήταν Δήμος της επαρχίας Βάλτου του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010 οπότε και καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης. Αποτελούταν από 2 Τοπικές Κοινότητες: Μενιδίου και Φλωριάδας. Βρίσκεται στη Βορειοανατολική πλευρά του Αμβρακικού κόλπου.

¹² Ο Δήμος Αιτωλικού ήταν ένας από τους 29 Δήμους του Νομού Αιτωλοακαρνανίας που λειτούργησαν την περίοδο 1999-2010 με την εφαρμογή του σχεδίου Καποδίστριας. Το 2010 με εφαρμογή του σχεδίου

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Πόλεως Μεσολογγίου εκτείνεται σε 674,13 km² και έχει πληθυσμό 34.416 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ του 2011. Έδρα του δήμου είναι το Μεσολόγγι (Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, 2019).

Εικόνα 4.3: Έμβλημα Δήμου Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου.

Πηγή: (Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου, 2019).

4.3.6 Δήμος Ναυπακτίας

Ο Δήμος Ναυπακτίας είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ο οποίος συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από τη συνένωση των δήμων Αντιρρίου¹⁵, Αποδοτίας¹⁶, Ναυπάκτου¹⁷, Πλατάνου¹⁸, Πυλίνης¹⁹, Χάλκειας²⁰. Τα όριά του συμπίπτουν με

Καλλικράτης καταργήθηκε. Περιλάμβανε το Αιτωλικό, τον Άγιο Ηλία, τη Σταμνά, τα Φραγκουλαίικα, το Κεφαλόβρυσο, και το Χρυσοβέργι.

¹³ Ο Δήμος Μεσολογγίου ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που περιλάμβανε και την πρωτεύουσα του νομού, το Μεσολόγγι.

¹⁴ Ο Δήμος Οινιάδων ήταν δήμος της Αιτωλοακαρνανίας και αριθμεί 10.227 κατοίκους (2001). Η έδρα του δήμου ήταν το Νεοχώρι. Το όνομά του οφειλόταν στην αρχαία πόλη των Οινιάδων που βρισκόταν μέσα στα όρια του δήμου. Το 2010 με εφαρμογή του σχεδίου Καλλικράτης καταργήθηκε.

¹⁵ Ο Δήμος Αντιρρίου ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Βρισκόταν στα νότια της Αιτωλοακαρνανίας, στο πιο κοντινό σημείο από την Πελοπόννησο, στην είσοδο του Κορινθιακού κόλπου.

¹⁶ Ο Δήμος Αποδοτίας, παλιότερα Αποδοτιάς, ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999-2010. Είχε πληθυσμό 2.636 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, και έδρα του ήταν το χωριό Άνω Χώρα.

¹⁷ Ο Δήμος Ναυπάκτου ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

την τέως επαρχία Ναυπακτίας, μαζί με τα χωριά Περιθωρίου και Γαλατά της τέως επαρχίας Μεσολογγίου. Ο δήμος βρίσκεται στο ορεινότερο ανατολικό τμήμα της Αιτωλοακαρνανίας ενώ στα βόρεια περιλαμβάνει και την περιοχή των Κραβάρων (Δήμος Ναυπακτίας, 2019).

Εικόνα 4.4: Έμβλημα Δήμου Ναυπακτίας.

Πηγή: (Δήμος Ναυπακτίας, 2019).

Η έκταση του νέου δήμου ανέρχεται σε 870,38 km² και ο πληθυσμός του ανέρχεται σε 27.800 κατοίκους, σύμφωνα με την Απογραφή του 2011. Έδρα του είναι η Ναύπακτος

δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Βρισκόταν στα ανατολικά του νομού και συνόρευε με τον Νομό Φωκίδας. Ο δήμος αποτελείτο από δεκατέσσερα δημοτικά διαμερίσματα και είχε πληθυσμό 18.231 κατοίκους, σύμφωνα με την Απογραφή του 2001. Έδρα του δήμου ήταν η Ναύπακτος.

¹⁸ Ο δήμος Πλατάνου ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Έδρα του ήταν ο Πλάτανος και ο πληθυσμός του ήταν 1.775 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Βρισκόταν στο ανατολικό τμήμα του νομού και συνόρευε στα βόρεια με την Ευρυτανία

¹⁹ Ο δήμος Πυλήνης ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Έδρα του ήταν το χωριό Σίμος.

²⁰ Ο Δήμος Χάλκειας ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε το 1994 με την εθελοντική συνένωση των τοπικών κοινοτήτων Άνω Βασιλικής, Βασιλικής, Γαβρολίμνης, Καλαβρούζας και Τρικόρφου, της νοτιοδυτικής Ναυπακτίας, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Η έδρα του Δήμου Χάλκειας ήταν στη Γαβρολίμη. Μετά από μερικά χρόνια, με το πρόγραμμα Καποδίστριας, στον προϋπάρχοντα Δήμο Χάλκειας προστέθηκαν και οι κοινότητες Γαλατά και Περιθωρίου ως νεότερα δημοτικά διαμερίσματα. Το 2010 καταργήθηκε με την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης και εντάχθηκε στον νέο δήμο Ναυπακτίας.

4.3.7 Δήμος Ξηρομέρου

Ο Δήμος Ξηρομέρου είναι δήμος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας που συστάθηκε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης από την συνένωση των δήμων Αστακού²¹, Φυτειών²² και Αλυζίας²³. Εκτείνεται σε 584,82 τ.χλμ. και σύμφωνα με την απογραφή του 2011 έχει πληθυσμό 11.737 κατοίκους. Έδρα του δήμου είναι ο Αστακός (Δήμος Ξηρομέρου, 2019).

5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ Ο.Τ.Α. ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ»

Στο παρόν κεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί η έρευνα για τον εσωτερικό έλεγχο των ΟΤΑ των 7 δήμων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

5.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

Όπως αναφέρθηκε και στα προηγούμενα κεφάλαια, σκοπός της παρούσας μελέτης αποτελεί η διερεύνηση της συνεισφοράς των εσωτερικών ελεγκτικών μηχανισμών στην αποτελεσματική λειτουργία των ΟΤΑ των 7 δήμων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας, διαμέσω της άποψης των εργαζομένων στις αντίστοιχες Διευθύνσεις/ Τμήματα των ΟΤΑ.

²¹ Ο Δήμος Αστακού ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Βρισκόταν στα δυτικά της Αιτωλοακαρνανίας και είχε σαν έδρα του την κωμόπολη του Αστακού. Ήταν κυρίως ορεινός και ημιορεινός. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ο δήμος είχε συνολικά 7.330 κατοίκους και 345.099 στρέμματα έκταση.

²² Ο δήμος Φυτειών ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Βρισκόταν στο βορειοανατολικό τμήμα της Αιτωλοακαρνανίας στα νότια της λίμνης Αμβρακίας. Έδρα ήταν οι Φυτείες Αιτωλοακαρνανίας.

²³ Ο Δήμος Αλυζίας ήταν δήμος του νομού Αιτωλοακαρνανίας που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καποδίστριας από τη συνένωση παλαιότερων κοινοτήτων της περιοχής, που αποτέλεσαν στη συνέχεια τα δημοτικά διαμερίσματα του δήμου. Λειτούργησε την περίοδο 1999 -2010. Έδρα του Δήμου Αλυζίας ήταν το χωριό Κανδήλα, το οποίο είναι το μεγαλύτερο σε έκταση και πληθυσμό. Εκεί, κατά την αρχαιότητα, υπήρχε η αρχαία πόλη Αλυζία, η οποία στην περίοδο ακμής της είχε περίπου 35.000 πληθυσμό.

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Για την υλοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο με συγκεκριμένες ενότητες αλλά και ερωτήσεις κλειστού (με προκαθορισμένες απαντήσεις) και ανοικτού τύπου.

Στην παρούσα περίπτωση χρησιμοποιήθηκαν ερωτήσεις που αναδεικνύουν τα δημογραφικά στοιχεία των ΟΤΑ, την προσφορά των εσωτερικών ελεγκτικών μηχανισμών, τον τρόπο οργάνωσης των ΟΤΑ, την διαφύλαξη των διαδικασιών των Διευθύνσεων / Τμημάτων των ΟΤΑ, την πιθανή συνεργασία του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου των ΟΤΑ και την αυτοτέλειά του, την λειτουργία παράλληλων εσωτερικών ελεγκτικών μηχανισμών και των πιθανών δικλίδων ασφαλείας.

Η έρευνα επικεντρώθηκε στο προσωπικό των Διευθύνσεων / Τμημάτων των ΟΤΑ των 7 δήμων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας. Συγκεκριμένα, δημιουργήθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο αποστάλθηκε ηλεκτρονικά σε όλα τα στελέχη των Διευθύνσεων / Τμημάτων (υπάλληλοι, προϊστάμενοι τμήματος, προϊστάμενοι διεύθυνσης, κτλ.) των ΟΤΑ των 7 δήμων του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

5.2 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το ερωτηματολόγιο, το οποίο λεπτομερειακώς παρουσιάζεται στο Παράρτημα, δημιουργήθηκε κατόπιν ερευνητικής επισκόπησης σχετικής βιβλιογραφίας και των ερωτηματολογίων άλλων ερευνών, σχετικά με τον Εσωτερικό Έλεγχο και τους εσωτερικούς μηχανισμούς ελέγχου.

Προκειμένου, να εξασφαλιστεί η άμεση συλλογή των δεδομένων, το ερωτηματολόγιο στάλθηκε με email και δόθηκαν οδηγίες με τηλεφωνική επικοινωνία. Μετέπειτα και για να μεγιστοποιηθεί το ποσοστό ανταπόκρισης αλλά και η αντικειμενικότητα και ποιότητα των απαντήσεων, δημιουργήθηκε ένα «Pilot Test». Δηλαδή το ερωτηματολόγιο δόθηκε προς συμπλήρωση σε τρεις υπαλλήλους απασχολούμενους στη οικονομική Διεύθυνση με σκοπό τον άμεσο έλεγχο του χρόνου συμπλήρωσης αλλά και της πλήρους κατανόησης.

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται τις εξής ενότητες και ερωτήσεις:

A. Δημογραφικά Στοιχεία του ΟΤΑ, όπου διερευνώνται:

1η. Δήμος

2η. Επωνυμία ΟΤΑ

3η. Εάν υπάρχει μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

B. Στοιχεία εσωτερικού ελέγχου των ΟΤΑ εάν δεν υπάρχει μονάδα εσωτερικού ελέγχου²⁴

- 4η.** Για πιο λόγο δεν υπάρχει Εσωτερικός Έλεγχος
- 5η.** Εάν υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία του
- 6η.** Αντί για εσωτερικό ελεγκτή σαν Δήμος έχετε προσλάβει Εξωτερικό Ελεγκτή

C. Στοιχεία εσωτερικού ελέγχου των ΟΤΑ εάν υπάρχει μονάδα εσωτερικού ελέγχου²⁵

- 7η.** Από ποσά άτομα στελεχώνεται ο Εσωτερικός Έλεγχος
- 8η.** Παρέχεται εκπαίδευση για τους εσωτερικούς ελεγκτές
- 9η.** Έχουν συνταχθεί κάποιες διαδικασίες και κανονισμοί από τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου βάση πλάνου
- 10η.** Ο Εσωτερικός Έλεγχος έχει δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία του οργανισμού
- 11η.** Έχουν γίνει έλεγχοι; Πόσοι είναι και που έχουν γίνει
- 12η.** Γίνεται αξιολόγηση από τους δέκτες εσωτερικού ελέγχου
- 13η.** Αν ναι αξιοποιούνται τα στοιχεία αυτά
- 14η.** Αν κάνουν διαχείριση κίνδυνου (danger management) έχουν βγει αποτελέσματα
- 15η.** Χρησιμοποιούνται εξωτερικοί ελεγκτές για τον εσωτερικό έλεγχο
- 16η.** Αξιοποιούνται οι εσωτερικοί έλεγχοι; Υπάρχουν διορθωτικές κινήσεις; εφαρμόζονται
- 17η.** Τι είδους έλεγχοι γίνονται;
- 18η.** Χρησιμοποιείται κάποιο λογισμικό για την επεξεργασία και για την προετοιμασία και για το follow up
- 19η.** Που επάγεται η μονάδα του εσωτερικού ελέγχου
- 20η.** Έχει συνταχθεί κώδικας δεοντολογίας
- 21η.** Που υποβάλλεται η έκθεση του εσωτερικού ελέγχου
- 22η.** Καταγράφονται αποκλίσεις ή τεκμαίροντα
- 23η.** Υπάρχει τμήμα που ελέγχει ότι εναρμονίζονται οι λειτουργίες της δημοτικής αρχής με του δήμου

²⁴ Επιλογή «Όχι» στην 3^η ερώτηση.

²⁵ Επιλογή «Ναι» στην 3^η ερώτηση.

5.3 Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Άμεσα έπειτα από τη δημιουργία του ερωτηματολογίου ακολούθησε τηλεφωνική επικοινωνία στις αντίστοιχες Διευθύνσεις / Τμήματα των ΟΤΑ Αιτωλοακαρνανίας προκειμένου να τους ζητηθεί να απαντηθεί το ερωτηματολόγιο, στα πλαίσια ακαδημαϊκής έρευνας. Ο στατιστικός πληθυσμός της παρούσας έρευνας αριθμεί, επτά (7) Διευθύνσεις / Τμήματα. Η έρευνα / απάντηση των ερωτηματολογίων διήρκησε δύο μήνες, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2019.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε συλλογή των ερωτηματολογίων, καταγραφή των απαντήσεων και ανάλυση αυτών. Αν και η αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ερωτηματολογίων έχει αυξημένη πιθανότητα να συμπληρωθεί από μικρό συμμετεχόντων, στην παρούσα έρευνα υπήρξε υψηλός βαθμός απόκρισης λαμβάνοντας υπόψη τον συνολικό πληθυσμό, ο οποίος ήταν μικρός.

Μεγάλο ποσοστό απόκρισης σημαίνει μικρό ενδεχόμενο εμφάνισης μεροληψίας, ενώ υψηλό ποσοστό «μη απόκρισης», είναι ένα αρνητική ένδειξη. Συνήθως ποσοστό μεγαλύτερο του 70% περίπου εξασφαλίζει αντιπροσωπευτικά αποτελέσματα. Στην περίπτωσή μας από τους 7 δήμους του Νομού Αιτωλοακαρνανίας απάντησαν οι πέντε: Δήμος Αγρινίου, Δήμος Αμφιλοχίας, Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, Δήμος Ναυπακτίας και Δήμος Ξηρομέρου, ενώ οι Δήμοι Ακτίου – Βόνιτσας και Θέρμου -παρά τις συνεχείς «πιέσεις»- δεν συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο!

5.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Από τις απαντήσεις των ερωτήσεων της πρώτης ενότητας (Δημογραφικά Στοιχεία) του Ερωτηματολογίου έχουμε τα εξής καταγραφόμενα στοιχεία:

Οι Δήμοι / Επωνυμία των ΟΤΑ είναι: Δήμος Αγρινίου, Δήμος Αμφιλοχίας, Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου, Δήμος Ναυπακτίας και Δήμος Ξηρομέρου. Δυστυχώς οι Δήμοι Ακτίου – Βόνιτσας και Θέρμου δεν συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο!

Από την 3^η ερώτηση «Εάν υπάρχει μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου» απορρέουν τα εξής: και οι πέντε ΟΤΑ / δήμοι απάντησαν «Όχι».

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Έτσι ακολούθησαν τις απαντήσεις των ερωτήσεων της δεύτερης ενότητας (4^η έως 6^η ερώτηση) του ερωτηματολογίου: «Στοιχεία εσωτερικού ελέγχου των ΟΤΑ εάν δεν υπάρχει μονάδα εσωτερικού ελέγχου»²⁶:

Στην 4^η ερώτηση «Για πιο λόγο δεν υπάρχει Εσωτερικός Έλεγχος» ο Δήμος Αγρινίου απάντησε: «Δεν έχει συσταθεί μέχρι σήμερα το ανάλογο τμήμα», ο Δήμος Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου απάντησε: «Δεν έχει προβλεφθεί στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας / ΟΕΥ», ο Δήμος Ναυπακτίας απάντησε: «Δεν έχει αποφασιστεί ακόμη η σύσταση μονάδας εσωτερικού ελέγχου», ο Δήμος Ξηρομέρου απάντησε: «Έλλειψη προσωπικού και έλλειψη πολιτικής απόφασης» και τέλος ο Δήμος Αμφιλοχίας απάντησε: «Δεν έχει συσταθεί ακόμη».

Στην 5^η ερώτηση «Εάν υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία του» και οι πέντε ΟΤΑ / δήμοι απάντησαν «Όχι».

Στην 6^η ερώτηση «Αντί για εσωτερικό ελεγκτή σαν Δήμος έχετε προσλάβει Εξωτερικό Ελεγκτή» και οι πέντε ΟΤΑ / δήμοι απάντησαν «Όχι».

Λόγω του ότι κανένας ΟΤΑ / δήμος δεν απάντησε καταφατικά «Ναι» στην 3^η ερώτηση «Εάν υπάρχει μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου» και οι επτά ΟΤΑ / δήμοι αποκλείστηκαν από την 3^η ενότητα του ερωτηματολογίου «Στοιχεία εσωτερικού ελέγχου των ΟΤΑ εάν υπάρχει μονάδα εσωτερικού ελέγχου»²⁷ με τις αντίστοιχες ερωτήσεις: «Από ποσά άτομα στελεχώνεται ο Εσωτερικός Έλεγχος;», «Παρέχεται εκπαίδευση για τους εσωτερικούς ελεγκτές;», «Έχουν συνταχθεί κάποιες διαδικασίες και κανονισμοί από τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου βάση πλάνου;», «Ο Εσωτερικός Έλεγχος έχει δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία του οργανισμού;», «Έχουν γίνει έλεγχοι; Πόσοι είναι και που έχουν γίνει;», «Γίνεται αξιολόγηση από τους δέκτες εσωτερικού ελέγχου;», «Αν ναι αξιοποιούνται τα στοιχεία αυτά;», «Αν κάνουν διαχείριση κίνδυνου (danger management) έχουν βγει αποτελέσματα;», «Χρησιμοποιούνται εξωτερικοί ελεγκτές για τον εσωτερικό έλεγχο;», «Αξιοποιούνται οι εσωτερικοί έλεγχοι; Υπάρχουν διορθωτικές κινήσεις; Εφαρμόζονται;», «Τι είδους έλεγχοι γίνονται; Χρησιμοποιείται κάποιο λογισμικό για την επεξεργασία και για την προετοιμασία και για το follow up;», «Που επάγεται η μονάδα του εσωτερικού ελέγχου;», «Έχει συνταχθεί κώδικας δεοντολογίας;», «Που υποβάλλεται η έκθεση του εσωτερικού ελέγχου;», «Καταγράφονται αποκλίσεις ή τεκμαίρονται;», «Υπάρχει τμήμα που ελέγχει ότι εναρμονίζονται οι λειτουργίες της δημοτικής αρχής με του δήμου;».

²⁶ Επιλογή «Όχι» στην 3^η ερώτηση.

²⁷ Επιλογή «Ναι» στην 3^η ερώτηση.

6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»

Για την εξασφάλιση μιας εύρυθμης και σωστής διοίκησης είναι αναγκαία και απαραίτητη η λειτουργία και η ενδυνάμωση των ήδη υπάρχοντων μηχανισμών ελέγχου. Ωστόσο, οι δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί δεν καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες τόσο των ΟΤΑ για καλύτερη διαχείριση ούτε και των πολιτών για περισσότερη διαφάνεια και πιο αποτελεσματικές υπηρεσίες. Στον χώρο της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα μπορούσαν να αναζητηθούν παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών. Παράλληλα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η εμπειρία που παρέχουν οι άλλοι μηχανισμοί ελέγχου καθώς και η αγορά. Πρέπει λοιπόν να υπάρξει η πολιτική θέληση και η κοινωνική απαίτηση για την καθιέρωση μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου, ως όργανο για την μεγαλύτερη επίτευξη της ανταγωνιστικότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των ελληνικών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στην έρευνά μας διαπιστώθηκε ότι οι αιτίες της μη δημιουργίας εσωτερικού ελέγχου στους Δήμους ήταν: *«Δεν έχει συσταθεί μέχρι σήμερα το ανάλογο τμήμα»*, *«Δεν έχει προβλεφθεί στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας / ΟΕΥ»*, *«Δεν έχει αποφασιστεί ακόμη η σύσταση μονάδας εσωτερικού ελέγχου»*, *«Έλλειψη προσωπικού και έλλειψη πολιτικής απόφασης»* και τέλος *«Δεν έχει συσταθεί ακόμη»*.

Εν συνεχεία διευκρινίστηκε ότι δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία εσωτερικού ελέγχου στους Δήμους. Ακόμη και στην πρόσληψη εξωτερικό Ελεγκτή και οι πέντε ΟΤΑ / δήμοι ήταν αρνητικοί.

Έτσι διαφαίνεται ότι οι μονάδες εσωτερικού ελέγχου, οι οποίοι λειτουργούν σε εμβρυακό στάδιο σε ελάχιστους δήμους ως μη θεσμοθετημένα όργανα, δεν φαίνεται να υπηρετούν αποτελεσματικά το σκοπό για τον οποίο συστάθηκαν. Στο «Εγχειρίδιο Καλών Πρακτικών» του Συμβουλίου της Ευρώπης που υιοθετήθηκε το 2006 επιβεβαιώθηκε η αναγκαιότητα θεσμοθέτησης τέτοιων μονάδων. Μάλιστα γινόταν λόγος για την χρησιμότητα σύστασης Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες θα είναι επιφορτισμένες με αρμοδιότητες ελέγχου της αποδοτικότητας των υπηρεσιών και λειτουργιών των ΟΤΑ, ενώ ταυτόχρονα θα παρείχαν επιστημονική και τεχνική στήριξη σε αυτούς και θα συνέτασσαν προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας τους.

Αυτοί οι ελεγκτικοί μηχανισμοί θα επιφορτιστούν και με το έργο της εξέτασης και περαιτέρω ανάλυσης τυχόν παραπόνων και καταγγελιών των πολιτών που θα αφορούσαν στη

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

λειτουργία των ΟΤΑ και θα υπέβαλλαν με τη σειρά τους εκθέσεις στα αρμόδια όργανα. Επίσης, οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου εκτός από τη σύνταξη των παραπάνω εκθέσεων, θα καταρτίζουν σε τακτά χρονικά διαστήματα μια συνολική έκθεση για τη λειτουργία των ΟΤΑ, που θα δημοσιοποιείται και θα κατατίθεται προς συζήτηση στο Δημοτικό Συμβούλιο. Μάλιστα, είχε εξεταστεί και η δυνατότητα οι δήμοι να συγκροτούν από κοινού Διαδημοτικές Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου.

Αν και τα παραπάνω αποτελούν βέλτιστες πρακτικές διεθνώς, παρόλα αυτά δεν έχουν υιοθετηθεί από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς οι τελευταίοι δεν έχουν αντιληφθεί σωστά την προστιθέμενη αξία αλλά και το ρόλο του εσωτερικού ελέγχου ως συμβουλευτικής υπηρεσίας η οποία θα διευκολύνει το έργο τους, θα οδηγήσει στην παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους δημότες, θα ενισχύσει τη διαφάνεια και θα καταπολεμήσει φαινόμενα διαφθοράς και κακοδιοίκησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας ΟΤΑ/Υπουργείο Εσωτερικών.* (2019). Ανάκτηση από Υπουργείο Εσωτερικών: http://www.ypes.gr/el/Regions/programma/Autoteleis_Yp_Eropteias_OTA/
- Βασιλάκου, Α. (2014). *Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου.* Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση για Στελέχη Επιχειρήσεων. Θεσσαλονίκη: ΨΗΦΙΔΑ (Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και Ιδρυματικό Αποθετήριο).
- Δήμος Αγρινίου.* (2019, 10). Ανάκτηση από <http://www.cityofagrinio.gr/agrinio/index.php>
- Δήμος Ακτίου – Βόνιτσας.* (2019, 10). Ανάκτηση από <http://www.aktiononitsa.gov.gr/>
- Δήμος Αμφιλοχίας.* (2019, 10). Ανάκτηση από <https://www.dimosamfilochias.gr/>
- Δήμος Θέρμου.* (2019, 10). Ανάκτηση από <https://www.dimos-thermou.gr/website/>
- Δήμος Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου.* (2019, 10). Ανάκτηση από <http://messolonghi.gov.gr/>
- Δήμος Ναυπακτίας.* (2019, 10). Ανάκτηση από <http://www.nafpaktos.gr/>
- Δήμος Ξηρομέρου.* (2019, 10). Ανάκτηση από <https://www.dimosxiromerou.gr/>
- Διεύθυνση Ανάπτυξης της Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας.* (2019, 10). Ανάκτηση από Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας: <https://www.pde.gov.gr/gr/perifereia/organotiki-domi/genikes-dieuthunseis/gda/dape-ait.html>
- Εσωτερικός Έλεγχος / ν. 3496/2006.* (2006). Ανάκτηση από Εφημερίδα της κυβέρνησεως - Εθνικό Τυπογραφείο: http://www.et.gr/idocs-nph/search/pdfViewerForm.html?args=5C7QrtC22wFNA1ry4K61p3dtvSoClrL8UGc_wT4JnIF5MXD0LzQTLWPU9yLzB8V6PZKHBUSqIM6CiBSQOpYnT00MHhcXFRtSxGcV_nlZ9K5A2pfVISNu9PJDPYY_HM4-1rGB4CE053I.
- Ζυγούλης, Φ. (2018, 9 18). *Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ και η διατήρηση της διαφάνειας και νομιμότητας.* Ανάκτηση 4 2019, από [politicaldoubts: http://www.politicaldoubts.com/politics/item/1264-ota](http://www.politicaldoubts.com/politics/item/1264-ota)
- Καράτζιος, Α. (2016). *Ο εσωτερικός έλεγχος στους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης.* Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων. Τρίπολη: Αμητός Ι.Α.
- Κριτής, Β. (2017). *Εσωτερικός έλεγχος οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.* Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Λογιστική &

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

Χρηματοοικονομική. Θεσσαλονίκη: ΨΗΦΙΔΑ (Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και Ιδρυματικό Αποθετήριο).

Κυριζίδης, Ε. (2019). Τοπική Αυτοδιοίκηση και Δημοκρατία (Αυτοτέλεια–Αυτονομία-Εποπτεία. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης-Μεταπτυχιακό πρόγραμμα Σπουδών Νομικής.

Λαδιάς, Χ. (2014). *Ειδικά θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Μπέσιλα-Βήκα, Ε. (2011). *Τοπική αυτοδιοίκηση* (Τόμ. 2). Αθήνα: Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ.

Μυλωνάς, Ν. (2017). *Εσωτερικός έλεγχος οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης - μελέτη περίπτωσης: Δήμος Πάργας*. Τ.Ε.Ι. Ηπείρου, Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. Άρτα: Ιδρυματικό Αποθετήριο ΤΕΙ Ηπείρου.

Νόμος Υπ. Αριθ. 4270 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις». (2014). Ανάκτηση από e-forologia: <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=F6DD4669245B3978.1D031AEA53&version=2014/06/28>

Παππάς, Κ. (2016). *Εσωτερικός έλεγχος Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Στρατηγική Διοικητική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση για Στελέχη Επιχειρήσεων. Θεσσαλονίκη: ΨΗΦΙΔΑ (Ιδρυματικό Αποθετήριο).

Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. (2013). Ανάκτηση από Υπουργείο Εσωτερικών-Δικτυακός Τόπος Διαβουλεύσεων: <http://www.opengov.gr/types/?p=5769>

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. (2019, 10). Ανάκτηση από <https://www.pde.gov.gr/gr/>

Πρεβεδούρου, Ε. (2018). *Αριστοτέλειο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Διοικητικό Δίκαιο/Η τοπική αυτοδιοίκηση*. Ανάκτηση από Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα: <https://opencourses.auth.gr/modules/document/file.php/OCRS329/%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%9C%CE%B1%CE%B8%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82/19.%20%CE%97%20%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%B1%CF>

Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου/IIA Greece. (2019). Ανάκτηση από Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδα: <https://www.hiia.gr/el/sitemap/protipa-esoterikou-elegchou.html>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Ερωτηματολόγιο απόψεων εργαζομένων οικονομικών τμημάτων των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

(Αυτό το ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος της πτυχιακής εργασίας «Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ - η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας», της φοιτήτριας Παναγιώτας Ταρκαζίκη και θα χρησιμοποιηθεί μόνο για ερευνητικούς σκοπούς της ακαδημαϊκής κοινότητας).

1ο. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

1. Δήμος:

2. Επωνυμία ΟΤΑ:

3. Υπάρχει μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου;

- Ναι
 Όχι

2ο. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΤΑ ΕΑΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

(επιλογή «Όχι» στην 3^η ερώτηση)

4. Για πιο λόγο δεν υπάρχει Εσωτερικός Έλεγχος;

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

5. Υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τη δημιουργία του;

- Ναι
 Όχι

6. Αντί για εσωτερικό ελεγκτή σαν δήμος έχετε προσλάβει Εξωτερικό Ελεγκτή;

- Ναι
 Όχι

3ο. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΟΤΑ ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΟΝΑΔΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

(επιλογή «Ναι» στην 3^η ερώτηση)

7. Από ποσά άτομα στελεχώνεται ο Εσωτερικός Έλεγχος;

8. Παρέχεται εκπαίδευση για τους εσωτερικούς ελεγκτές;

- Ναι
 Όχι

9. Έχουν συνταχθεί κάποιες διαδικασίες και κανονισμοί από τις μονάδες εσωτερικού ελέγχου βάση πλάνου;

- Ναι
 Όχι

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

10. Ο Εσωτερικός Έλεγχος έχει δυνατότητα πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία του οργανισμού;

- Ναι
- Όχι

11. Έχουν γίνει έλεγχοι; Πόσοι είναι και που έχουν γίνει;

- Ναι
- Όχι

12. Γίνεται αξιολόγηση από τους δέκτες εσωτερικού ελέγχου;

- Ναι
- Όχι

13. Αν ναι αξιοποιούνται τα στοιχεία αυτά;

- Ναι
- Όχι

14. Αν κάνουν διαχείριση κίνδυνου (danger management) έχουν βγει αποτελέσματα;

- Ναι
- Όχι

15. Χρησιμοποιούνται εξωτερικοί ελεγκτές για τον εσωτερικό έλεγχο;

- Ναι
- Όχι

16. Αξιοποιούνται οι εσωτερικοί έλεγχοι; Υπάρχουν διορθωτικές κινήσεις; εφαρμόζονται;

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

- Ναι
- Όχι

17. Τι είδους έλεγχοι γίνονται;

- Προγραμματισμένοι
- Εκτατοί
- Άλλο

18. Χρησιμοποιείται κάποιο λογισμικό για την επεξεργασία και για την προετοιμασία και για το follow up;

- Ναι
- Όχι

19. Που επάγεται η μονάδα του εσωτερικού ελέγχου ;

20. Έχει συνταχθεί κώδικας δεοντολογίας ;

- Ναι
- Όχι

21. Που υποβάλλεται η έκθεση του εσωτερικού ελέγχου;

Ο εσωτερικός έλεγχος των ΟΤΑ –Η περίπτωση των ΟΤΑ του Νομού Αιτωλοακαρνανίας

22. Καταγράφονται αποκλίσεις ή τεκμαίρονται;

23. Υπάρχει τμήμα που ελέγχει ότι εναρμονίζονται οι λειτουργίες της δημοτικής αρχής με του δήμου;

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την συνεργασία!

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Πανεπιστήμιο Πατρών. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΤΑΡΚΑΖΙΚΗ, 2019